

ALUMINIJ

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GLINICE
IN ALUMINIJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO

Stevilka 11

NOVEMBER 1977

LETNIK XV.

IZ VSEBINE:

- Praznovanje ob 23-letnici našega kolektiva
- Zgodovinska vloga sredstev obveščanja v funkciji interesov delavskega razreda
- Ko se oglasi sirena
- »Zaslužkarstvo« na račun slabe vzgoje mladih

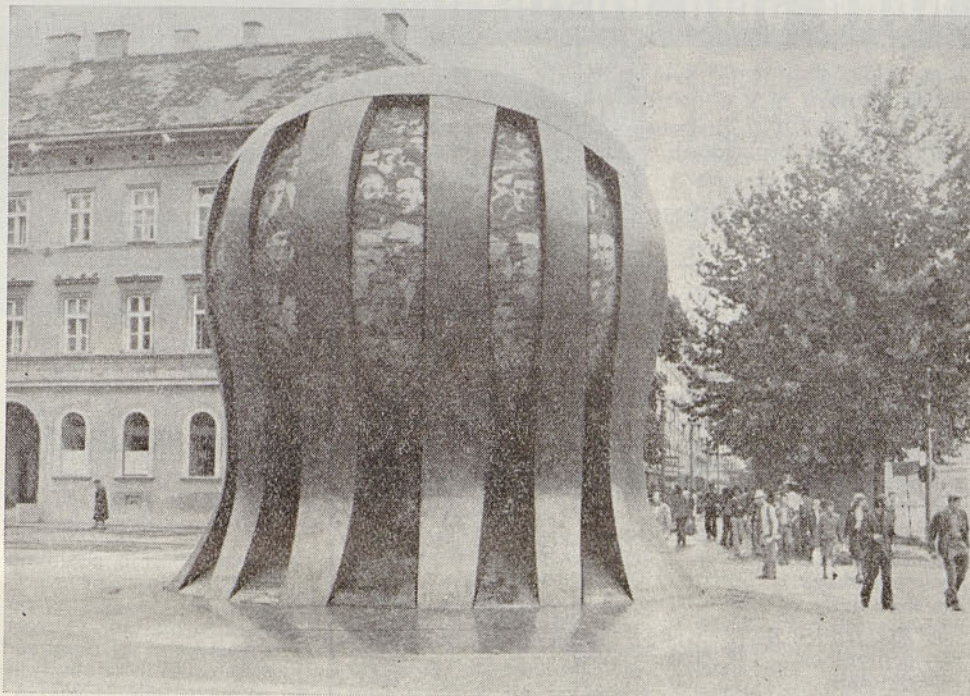
BODI TUDI TI „ZA“

- Pred referendumom za združitev z livarno IBT Trbovlje — vertikalno združevanje je pogoj za napredovanje

Povezovanje v proizvodno celoto ali takoimenovano repro celoto, zahteva združevanje interesov cele vrste neposredno zainteresiranih proizvajalcev. Ni potrebna posebna modrost, da se ugotovi, da le proizvodnja v kontinuirani obliki, od najnižjih proizvodov stopenj do finalizacije izdelkov za končne

ga porabnika, ob urejenih dohodkovnih odnosih, daje pozitivne rezultate, visoko akumulativnost in sposobnost nadaljnega širšega razvoja. Najbrž ni ugotovitev pisca tega sestavka ali nas članov TGA, da najugodnejše rezultate na tržišču dosegajo delovne

(Nadaljevanje na 3. strani)

Spomenik revoluciji v Mariboru

Pred praznikom republike

Letošnji dan republike praznik rojstva naše nove socialistične Jugoslavije se vsekakor v mnogočem raz-

likuje od dosedanjih, čeprav teh nikoli nismo zamemarjali in pozabili. Prav letošnji praznik rojstva naše republike praznujemo z mnogimi delovnimi zmaganji in v pomembnih zgodovinskih trenutkih ter datumih. Najbolj pomemben jubilej tega praznika je namreč leto Titovih in partijskih jubilejev in 85-letnica našega dragega tovariša TITA. Nadalje smo v fazi doslednega urejanja določil novega zakona o združenem delu, ki pomeni pravo prelom-

nico v našem vsakdanjem življenju.

Ce smo lani prav ob tem času povdarjali pomen javne razprave o osnutku zakona o združenem delu, ki je bila uspešna in je leta tudi bil v celoti sprejet v skupščini SFRJ, potem moramo našo aktivnost usmeriti prav v izvajanje določil tega zakona, ki bo v naslednjem obdobju v mnogočem spremenil dosedanje prakso v delo, ki ga sicer naš delovni člo-

(Nadaljevanje na 4. strani)

70 novih delovnih mest v TGA

10 000 t predelave v TGA

ново orodjarno v TGA

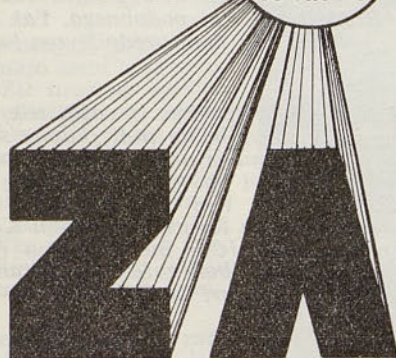
1000 t odlitkov v IBT

135 000 t glinice

63 000 t

aluminija

PRIHODNOST
IN JUTRIŠNJI
DAN
TGA IN IBT

PREIZKUS NAŠE ZAVESTI

torek, 8.12.77.

Ob prazniku

21. novembra

čestitamo vsem

članom kolektiva

organ

upravljanja

vodstvo podjetja,

družbeno-

politične

organizacije,

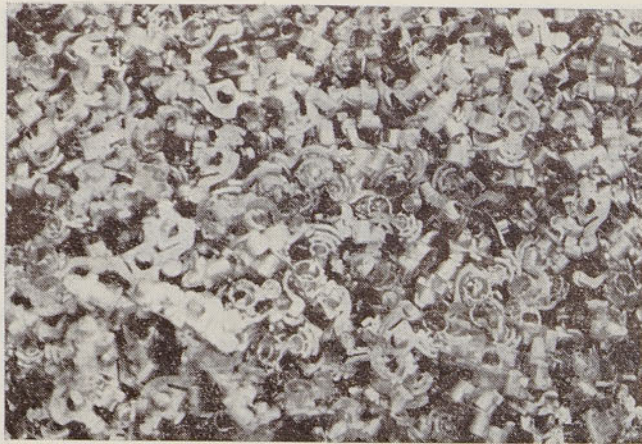
uredniški odbor.

OBVESTILO

Obveščamo vse sodelavce, ki so v letošnjem letu letovali po lastni izbiri, da predložijo do 10. decembra 1977 kadrovsko socialnemu sektorju verodostojen dokument o letovanju v smislu samoupravnega sporazuma o delitvi OD TOZD in DS SS.

Sodelavcem, ki do navedenega roka ne bodo predložili dokumenta zaradi pravočasnega obračuna letovanj, ne bomo mogli za leto 1977 izplačati regresa za letovanje.

Kadrovsko socialni sektor

Odlitki — iz IBT

Z ZASEDANJA DELAVSKEGA SVETA SOZD

Delavski svet SOZD je na svoji 5. redni seji dne 29. 9. 1977 razpravljaval in sklepal o naslednjem:

— razpisal je referendum za sklenitev z zakonom o združenem delu usklajenega samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD UNIAL in določil čas za izvedbo referenduma od 8. 11. do 18. 11. 1977.

Postavil je 5 članski koordinacijski odbor za izvedbo referenduma in temu odboru določil naloge.

O razpisu referenduma je obvestil družbe-politične organizacije, individualne poslovne organe in vodstvene delavce in jih pozval, da naj se aktivno vključijo v priprave za izvedbo referenduma,

— odredil je tisk brošure predloženega samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD in sklenil, da se tiskan predlog tega sporazuma in krajša uvodna obrazložitev vročita vsem delavcem v TOZD in delovnih skupnostih,

— obravnaval je poslovno informacijo za prvo polletje 1977 in sklenil, da se informacijo, v zvezi z razlikami v povprečnih osebnih dohodkih za prvo polletje v TGA, razpošlje v vse TOZD DO IMPOL, da bi se preprečile razne dezinformacije v zvezi obravnavano problematiko,

— potrdil je rebalans plana delovne skupnosti SOZD upoštevajoč pripombe iz razprave,

— potrdil je plan računalniškega centra in predloženi poslovnik računalniškega centra SOZD UNIAL,

— dal je pobudo, da se podpiše Aneks k sporazumu o začasnem ureditvi dohodkovnih razmerij v SOZD za 4. kvartal 1977,

— potrdil je predlog akcijskega programa ureditve samoupravnih spoštnih aktov in organiziranja SOZD in delovne skupnosti SOZD v skladu z zakonom o združenem delu,

— naknadno je potrdil sklepe delegacij obeh delovnih organizacij,

— pooblastil je za podpis samoupravnega sporazuma o temeljnih planov razvoja ptt prometa Območne SIS za ptt Maribor, predsednika poslovnega odbora SOZD.

Beseda urednika

V prejšnji številki smo spregovorili nekaj o pomeni izhajanja glasil v delovnih organizacijah, danes pa bomo skušali na kratko, skupaj z vami dragi bralci, pokramljati o nekaterih pomembnih zadevah okrog urejanja glasila delovne organizacije in seveda vaše konkretne pomoči.

Nova rubrika »Beseda urednika« bi naj pomenila nakazovanje nekaterih aktualnih zadev o katerih pa bi morali seveda konkretnije spregovoriti tudi vi. Na tretji seji sveta za izdajanje glasila »ALUMINIJA« je bilo od strani nekaterih članov nakazanih tudi nekaj predlogov o katerih velja razmisliti in povedati svoje mnjenje.

Gre namreč za to, da bi naj pri oblikovanju našega glasila sodelovali vsi bralci, ki bi preko svojih članov uredniškega odbora ali članov sveta posredovali svoja konkretna mnenja in predloge o izboljšanju strani našega glasila, vse v smeri objektivnega, hitrega in uspešnega obveščanja.

Bilo je tudi postavljeno vprašanje, če imajo člani sveta tudi pravico do soustvarjanja zasnove našega tovarniškega glasila. Ne vem odkod naenkrat tako vprašanje? Povsem je jasno, da morajo oz. bi naj vsi člani sveta in uredniškega odbora, kot seveda vsi člani DO pomagali s svojimi koristnimi predlogi in sugestijami do boljšega načina informiranja preko »ALUMINIJA«. To želimo in bomo vedno veseli vsakega vašega predloga ali pripombe, pa če bo še tako kritična, saj bomo o vsaki razpravljali in odločali ter tudi odgovarjali o tem, če določena informacija ne bi bila uvrščena na strani našega glasila.

Seveda pa ne bo moč ukiniti nekaterih pravkar na novo uvedenih rubrik, ki so v skladu z zakonom o združenem delu, pa čeprav bodo morda za nekatere tudi neprijetne. Mislim namreč o objavljanju izrekov disciplinskih kazni, ki jih izrekajo za to pristojne komisije v TOZD in DD SS. To zaenkrat redno opravlja le TOZD tovarne aluminija, medtem, ko iz ostalih TOZD in DS SS ni takih objav. Ali je res tukaj vse v redu? Morda?

Predlogi in sugestije pa le morajo priti od vas samih. Popolnoma se strinjam kot trenutno odgovorni urednik, da je potrebno v našem sistemu obveščanja marsikaj spremeniti na boljše in, da je potrebno v našem glasilu določene rubrike tudi ukiniti in uvesti nove. Pri tem pa pričakujemo vašega sodelovanja ter konkretnih predlogov. Že zadnjič sem omenil, da bomo v uredništvu res veseli vsakega prispevka izpod peresa našega neposrednega proizvajalca, ki bo po svoje gledani problem nakazal tudi nam oz. preko glasila vsem zaposlenim.

Ne moti nas sestavek napisan z okorno delavsko roko, če je pristen in nič sfriziran, kot temu pravimo, kajti take informacije so tudi bolj utemeljene, če seveda pridejo prav iz TOZD — to je neposredno iz baze. Vsaka sprememba prinaša nekaj s seboj. In danes je to poziv vsem vam, da nam pišete o tem kaj si še želite v glasilu, kaj je po vašem mnenju odveč, kaj predlagate in kakšni so vaši pomisleki na dosedanje obliko in vsebino glasila ter kako bi naj po vašem mnenju to izgledalo v bodoče. Kaj pogrešate v smeri hitrih informacij in kaj še storiti v tej smeri? Radi bi namreč bili, da bi se na straneh našega glasila pojavila tudi rubrika pod naslovom »VI SPRASUJETE« »MI ODGOVARJAMO« ali kaj podobnega. Tak način bi naj bil tudi trdnjša vez med uredništvom in bralci!

Želimo si čim več prispevkov iz vaših rok, predvsem pa bi se naj v to vključile tudi skupne službe, ki nam lahko veliko pomagajo pri bodočem oblikovanju in temeljni zasnovi našega bodočega še boljšega tovarniškega glasila. Vse vaše prispevke lahko oddate v pisarno sindikata tovarišici Romani KREBS ali tovarišu Franju MAJACICU, meni osebno (Franc MESKO). Seveda pa je najbolj zaželeno zbiranje na enem mestu, to je sedaj pri sindikatu TGA — pri tov. Romani.

Toliko za tokrat. Pričakujem vašo pošto in vam želim prijetno praznovanje dneva republike!

Vaš urednik

Kako smo poslovali?

Iz tabele I in II je razvidno, kako smo poslovali v mesecu oktobru in v obdobju od I. — X. 1977.

Indeks 1977/1976 prikazuje odnos dosežene proizvodnje napram proizvodnji v istem obdobju lanskega leta.

I. DINAMIKA PROIZVODNJE — INDEKSI FIZIČNEGA OBSEGA

Obrat	Plan	Doseženo		
		mesečno kumulat. 77/76		
A. GLINICA				
1. Izluženo				
— september	100	119	106	110
— oktober	100	91	105	109
2. Kalcinirano				
— september	100	98	105	107
— oktober	100	85	103	106
B. ALUMINIJ				
3. Elektroliza A				
— september	100	99	100	99
— oktober	100	98	100	99
4. Elektroliza B				
— september	100	97	98	102
— oktober	100	97	98	101
5. Livarna				
— september	100	99	97	101
— oktober	100	90	96	101
6. Anodna masa				
— september	100	99	122	71
— oktober	100	97	119	67

II. PRIKAZ PORABLJENIH SUROVIN NA ENOTO PROIZVODA — X/1977

Na 1 tono proizvoda	Plan	I n d e k s	
		oktober	I — X 1977
1. GLINICA			
Al hidrat — Al_2O_3			
— boksit	100	100	100
— NaOH	100	131	103
— para	100	99	90
— El. energija	100	103	95
2. ALUMINIJ			
Hala A			
— glinica	100	100	100
— anodna masa	100	103	104
— kriolit	100	89	84
— Al. fluorid	100	119	122
— El. energija	100	105	103
Hala B			
— glinica	100	100	100
— anodna masa	100	94	99
— kriolit	100	100	86
— Al. fluorid	100	105	106
— El. energija	100	104	102
3. ANODNA MASA			
Za izvoz:			
— petrolkoks	100	—	103
— katranska smola	100	—	93
Za domačo porabo:			
— petrolkoks	100	102	103
— katranska smola	100	96	95
— El. energija	100	94	88

BODI TUDI TI »ZA«

● Pred referendumom za združitev z livarno IBT Trbovlje — Vertikalno združevanje je pogoj za napredovanje

(Nadaljevanje s 1. strani)

organizacije, ki tržišču ponujajo polizdelek ali gotov izdelek in da je največ vloženega dela in stroškov proizvodnje ravno na naših končnih izdelkih, ki jih ponujamo tržišču in kateri so žal še vedno le surovina.

Osebo z veseljem ugotavljam, da smo v zadnjih letih naredili velik korak naprej v uresničevanju v tem sestavku omenjenih zakonov ekonomike. Samoupravni sporazum o združevanju v SOZD UNIAL kljub začetnim težavam, le daje pozitivne rezultate v obeh delovnih organizacijah in ti rezultati bodo že v bližnji prihodnosti še večji.

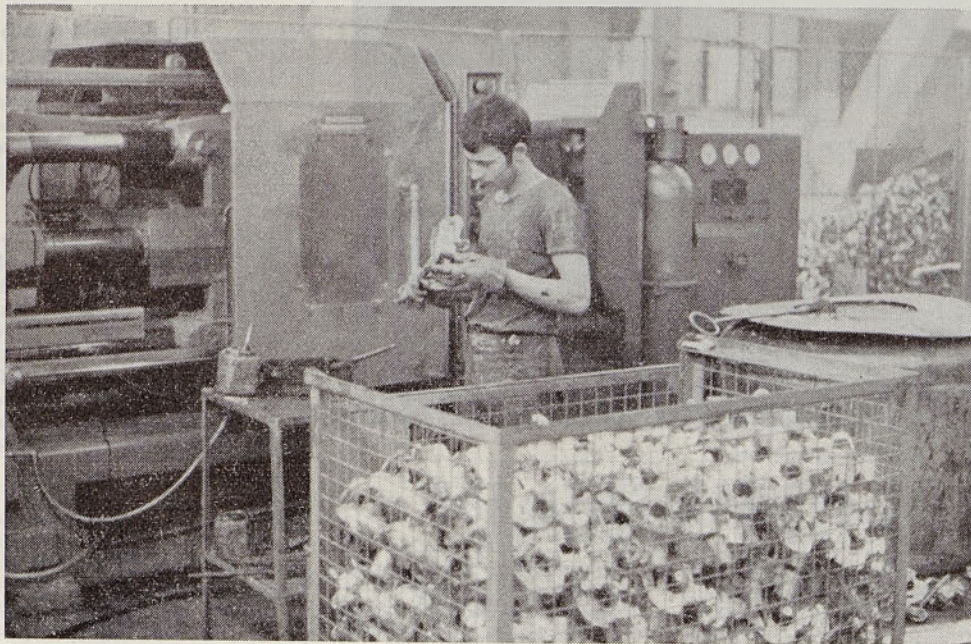
O vsem tem sem razmišljal, ko sem se odločil, da bi napisal nekaj svojih ugotovitev ob referendumu, ki nas čaka 8. 12. 77.

Nimam namena razpravljati o prvem neuspelem referendumu in ugotavljati zakaj TGA in IBT nista združena že šest mesecev. Čeprav se bom v tem sestavku posluževal nekaterih števil, ne želim biti statističar, še manj pa natančni planer razvoja TGA in IBT. Želim le eno: javno razmišljati o prihodnosti TGA in IBT. Če pa bo moje razmišljanje pripomoglo h pozitivnemu izidu referenduma, bo to pomenilo, da je bilo pravilno in pozitivno.

Nekoč je naša delovna organizacija TGA »Boris Kidrič« bila istočasno aluminijaska industrija Jugoslavije. Proizvajati aluminij je istočasno pomenilo — delati v TGA. Toda interesi naše družbe so terjali nadaljnji razvoj. Na izkušnjah starega Lozovca v Šibeniku je zgrajena zelo moderna elektroliza, v bližini Titograda pa se bohoti nova pridobitev črnogorske industrije — Kombinat aluminijuma Titograd. Rojstni kraj znanega pesnika Šantića Mostar, je že zgradil tovarno glinice in na veliko gradi še elektrolizo.

Vsi omenjeni proizvajalci že imajo sami ali v sklopu SOZD urejeno vprašanje finalizacije oz. predelavo aluminija in ne ostajajo na tem. Gradijo še naprej... Gradijo, ker je aluminij kovina sedanosti in prihodnosti in ker polizdelek iz te svetlo srebne kovine imajo svojo uporabnost domala povsod.

Zahteve vseh nas v zadnjem času so jasne: Naprej v oplemenitenje naših bram, hlebkov in palic; ne čakajmo, temveč uresničujmo načrtovane investicije na najhitrejši možni način. Začnimo z iz-

Iz IBT

delovanjem litega traku, rondelic, izparilnikov. Združimo delo in sredstva, umske in strokovne sposobnosti tudi z IBT Trbovlje, združimo jih v imenu družbeno-ekonomskih in družbeno političnih ciljev.

Natančna analiza neuspelega referenduma o združevanju med TGA in IBT je nedvomno pokazala, da kljub neuspehu obstajajo realni interesi in želje, da se storjene pomanjkljivosti v pristopu za prvi referendum odpravijo in se referendum ponovi. Komisija, ki je analizirala neuspeh referenduma in pozneje sodelovala v pripravljanju novega ni imela težav v končni odločitvi.

Na planu omogočanja dopolnjevanja in boljše izkoriščanja kapacitet, večje produktivnosti in večjega dohodkovnega odnosa — referendum je potrebno ponoviti.

V času ko razmišljamo, da v bližnji perspektivi sami predelujemo 10.000 — 15.000 ton aluminija, se nam ponuja priložnost, da se združimo s TOZD livarna lahkih barvnih kovin Trbovlje, katere poslovni predmet je že predelava in proizvodnja končnih izdelkov iz aluminija — torej istočasno tudi priložnost, da z združitvijo pridobimo status predelovalca in proizvajalca gotovih izdelkov iz aluminija.

Čeprav je livarna IBT že večkrat predstavljena članom našega kolektiva, bom vseeno v nekaj besedah orisal naš potencialno nov TOZD.

Livarna je začela poslovati leta 1974 v okviru OZD IBT in svojo razvojno pot začela pravzaprav v najhujši svetovni krizi livarstva 1975 leta. Osnovna sredstva, s katerimi livarna razpolaga so večinoma novejšega izvora, sodobna in njihova instalirana kapaciteta je 1.000 ton odlitkov.

Livarna v svoji sestavi ima topilnico z osmimi visokotlačnimi in enim nizkotlačnim livnim strojem, čistilnico in orodjarno, opremljeno le za vrževa-

nje in manjša popravila.

Do sedaj se je 135 delavcev borilo z nešteto problemov, od usposabljanja delavcev za delovna opravila v livarni, uvajanja nove tehnologije, osvajanje novih proizvodov, do borbe za tržišče, na katerem so že bile prisotne stare in renovirane livarne.

Popolnoma razumljivo je, da rezultati kljub velikim prizadevanjem, ob takšnem razmerju ugodnih in neugodnih pogojev, niso mogli biti bleščeči, slaba izkoriščenost kapacitet (40 — 50%) in neugodni finančni rezultati pa se kljub temu spreminjajo v pozitivno smer. Že primerjava med letom 1976 in letošnjim letom kaže na precej ugodnejši rezultat poslovanja. V letu 1978 pa lahko na podlagi že sklenjenih pogodb pričakujemo planirano realizacijo — 850 ton odlitkov, torej 85 odstotkov izkoristek instaliranih kapacitet.

S tem seveda niso rešeni vsi problemi. Še vedno ostajajo problemi izdelave orodij, hitrejšega osvajanja tržišča, osvajanje novih proizvodov in boljše organizacija dela. Rešitev teh problemov pa je realno in absolutno možno, vendar le ob združevanju dela in sredstev z močnejšo delovno organizacijo, z istočasnim proizvajalcem osnovne surovine — s TGA, z nami.

Seveda, da bo združevanje terjalo tudi določene obveznosti z naše strani:

- zagotovitev premostitvenih kreditov za obratna sredstva livarni IBT;
- garancijo TGA pri najemu investicijskih kreditov livarne IBT;
- zagotovitev sredstev za sklad skupne porabe v livarni IBT, ki se bo za leto 1978 formiral iz skupnih sredstev TGA po zaključnem računu za leto 1977.

8. decembra bomo imeli priložnost odločiti se o skupnem boljšem jutri za TGA in IBT. Ko se bomo izjasnjevali razmislimo, da naša pozitivna odločitev pomeni:

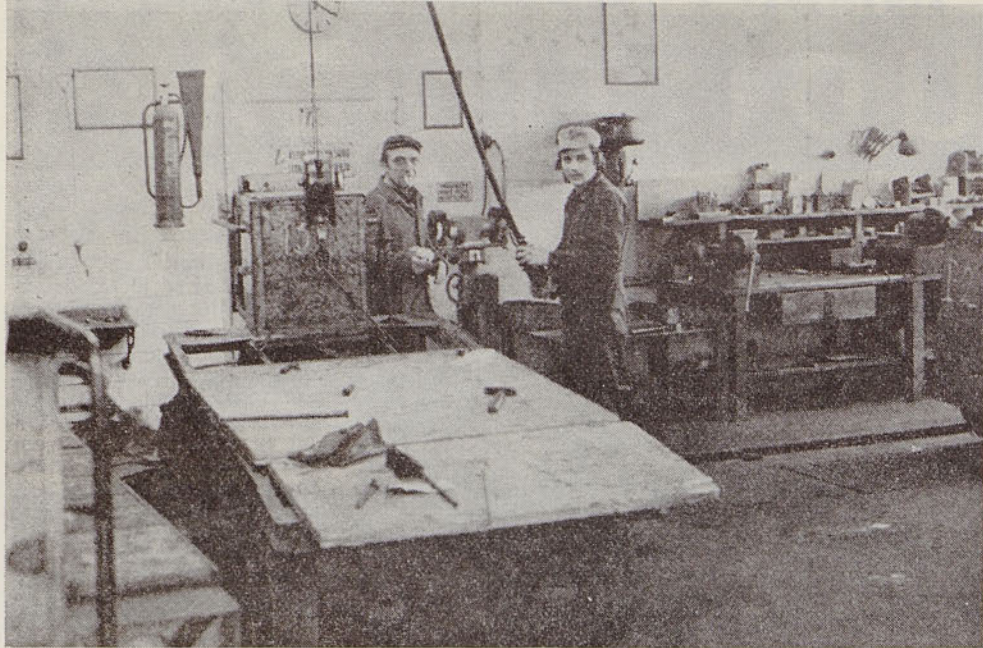
- 1.300 ton odlitkov v IBT leta 1980;
- socialno varnost in boljše jutri delavcev livarne IBT in TGA;
- novo orodjarno, kot visokoakumulativni obrat v TGA;
- novih 70 delovnih mest za občane Ptuj;
- pridobitev statusa predelovalca za TGA;
- vertikalno povezavo in lažjo prilagoditev tržišču.

Če bi se odločal jaz, bi vsekakor obkrožil »ZA«! In vi, dragi sodelavci, člani TGA!

Vič

Iz IBT

Iz Aku delavnice

Z ZASEDANJA DELAVSKEGA SVETA TGA

Delavski svet TGA se je sestel na svoji 12. redni seji dne 28. oktobra 1977. Razpravljali in sklepali so o naslednjem:

- dal je pobudo za združitev OZD TGA »Boris Kidrič« Kidričevo in TOZD livarna lahkih barvnih kovin Trbovlje, predlagal je delavskim svetom TOZD in DS SS, da razpravljajo o predlogu za uvedbo premakljivega delovnega časa. Pri tem se je strinjal, da bi za delavce na tistih delovnih mestih, ki ne bodo mogli nikoli koristiti premakljivega delovnega časa, podaljšali redni dopust za 1 dan, ki bi ga koristili po želji,
- vzel je naznanje informacije o gibanju stroškov, zaposlenosti in OD v času od 1. IV. 1977,
- vzel je naznanje analizo izpolnitve stabilizacijskega programa tozd in OZD za obdobje 1. IV. 1977,
- sprejel je pravilnik o organizaciji posebne finančne službe,
- razpravljal je o prenosu tenisa igrišča v upravljanje konferenci sindikata TGA in sklenil, da se tenisigrišče ne prenese v upravljanje konferenci sindikata,
- razveljavil je svoj sklep št. 522 z dne 22. 9. 1977 s katerim ni sprejel rebalansa plana izobraževanja za izredni študij na višji pravni šoli. Rebalans plana je sprejel v celoti tako, kot ga je predložil kadrovskega socialni sektor, pri tem pa naroča kadrovskega socialnemu sektorju, da pripravi predlog spremembe 4. točke 107. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu vseh TOZD in DS SS, ki določa, da mora pogodba med dajalcem in prejemnikom pomoči

poleg osebnih podatkov vsebovati še obveznosti štipenditorja, da bo izrednega štipendista po končanem šolanju zaposlil na ustreznem delovnem mestu v roku 3 mesecev. Delavski svet je menil, da tako določilo v sporazumu ni potrebno, ker ni nujno, da bi moral vsak, ki konča šolanje, dobiti ustrezno delovno mesto. Naročil je tudi kadrovskega socialnemu sektorju, da pripravi realni plan kadrovske politike za srednjeročno obdobje. Na 6. izredni seji, ki je bila dne 8. 11. 1977, je delavski svet TGA razpravljali in sklepali o naslednjem:

- dal je delavskim svetom TOZD in DS SS, pobudo za sprejem samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov delavcev v temeljnih organizacijah in delovni skupnosti skupnih služb

- združenih v TGA »Boris Kidrič« Kidričevo,
- dal je delavskim svetom TOZD in DS SS ter članom delovne skupnosti v razpravo katalog tipičnih delovnih nalog in opravil v TGA sistemiziranih v delokroge in ovrednotenih,
- dal je delavskim svetom TOZD in DS SS pobudo za sprejem samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju skupnega prihodka in skupnega dohodka,
- ugotovil je, da je bil na vseh zborskih delavcev TOZD tovarna gline, TOZD tovarna aluminija, TOZD vzdrževanje, TOZD promet in DS SS veljavno sprejet samoupravni sporazum o organizaciji računovodstva in statutarne sklepe o organizaciji ljudske obrambe in družbene samozaščite v TGA,

(Nadaljevanje na 5. strani)

Pregled

Pred praznikom republike

(Nadaljevanje s 1. strani)

vek že izvaja, vendar bo tokrat ta njegova pravica tudi dosledno napisana in izvajana.

Čeprav smo v polnem razmahu dela na tem področju pa nas še vedno čaka mnogo dela v katerem bomo morali prav vsi aktivno sodelovati.

Vsi dobro vemo, da je naša republika danes stara že krepka tri desetletja in, da se je v tem času zares mnogokaj spremenilo in da se prav ob prazniku rojstva nove republike moramo zavedati tudi tega, da je le-ta stala naše narode preko 1.700.000 žrtev. Mnogi so dali svoja življenja za današnjo samoupravno socialistično družbo, v kateri ustvarjamo novi sistem delavcev-upravljalcev, sistem, ki še vedno ni jasen mnogim, ki pred dejstvi zapirajo svoje oči.

Ne bi se ozirali nazaj na vsa povojna leta v zgradnjo porušene domovine, ker je prav naša generacija v tem tudi aktivno sodelovala ali bolje rečeno ustvarjalno delala na raznih akcijah, pa vendar ne gre prezreti dejstev, da so prav ogromne napredne množice naših delovnih ljudi vseh slojev in strukor, s ponosom in elanom gradile vse to kar imamo danes v toliki meri na razpolago.

Ne gre prezreti v letu Titovih in partijskih jubilejev nešteto poti miru našega predsednika, ki si v imenu vseh nas Jugoslovancov prizadeva, da se v svetu ohrani mir in da bi zavladala enakopravnost vseh narodov sveta.

Naš praznik republike bomo tudi letos proslavili v znamenju mnogih delovnih uspehov in zmag naših delovnih ljudi, zato tudi nikakor ne velja pozabiti govora, ki ga je imel tovariš Tito ob tri-desetletnici drugega zasedanja AVNOJ-a, ko je med drugim povdaril tudi misel, ki nam je vsem tudi ob letošnjem prazniku zelo blizu, ko je povdaril,

„Aluminij“
je
tvoje
glasilo!

da terja revolucionarnost v današnji razmerah boj za nadaljnje razvijanje samoupravnih socialističnih odnosov v naši družbi, odločno pobijanje vseh odporov in podpiranje ovir, ki nam vsem stoje na poti obvladovanja marksistične znanosti in stalno spoznavanje zakonitosti in smeri družbenega razvoja. Skratka povdaril je, da je sleherni izmed nas dolžan po svoji sposobnosti izvajati sprejeta načela in obveze. In prav ob letošnjem prazniku republike smo krepko v zasnovanju tega, da bomo v svoji delovni organizaciji resnično uveljavljali vse tisto kar je zapisano v naši ustavi in seveda tudi v zakonu o združenem delu.

Glede na vse predstoječe naloge, ki nas tudi v naši delovni organizaciji čakajo v naslednjem obdobju si moramo prizadevati, da bomo pod skupno streho spravili vse tisto kar smo si zasnovali z enim edinim ciljem in željo, da uspemo v naših prizadevanjih in ob vlaganjih lastnih in družbenih sredstev.

Praznujemo torej letošnji jubilejni praznik republike ali bolje rečeno praznik v znamenju Titovih in partijskih jubilejev z novimi akcijami in delovnimi zmagami.

Vsem članom kolektiva in njihovim družinam prijetno praznovanje dneva republike!

F. Meško

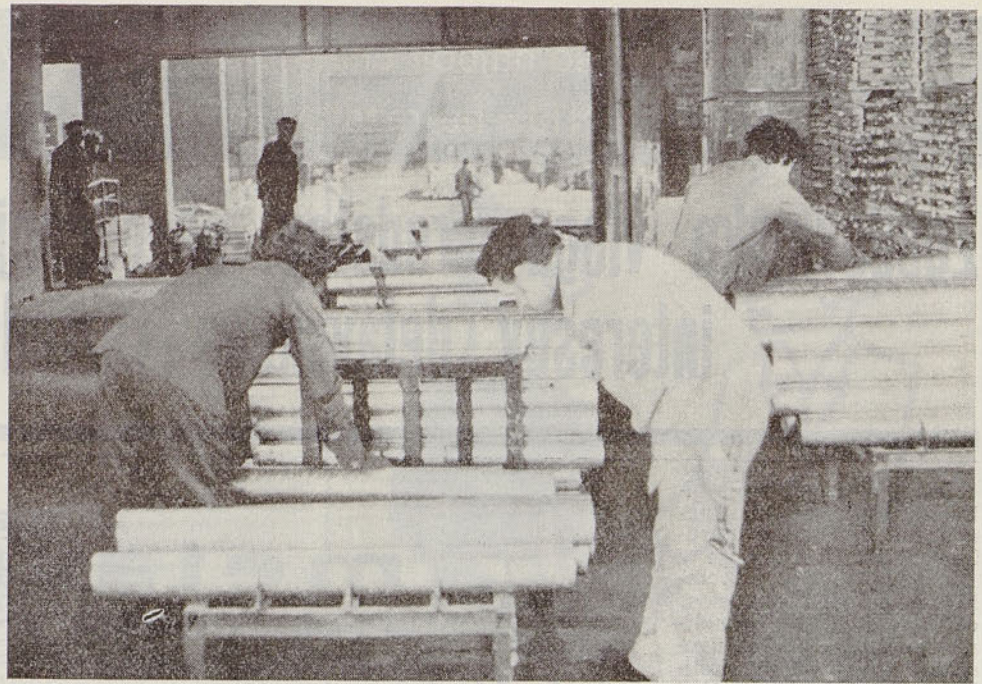
Praznovanje ob 23-letnici našega kolektiva

Letos praznujemo 23 let, odkar so prvič zagorele elektrolizne celice v elektrolizi A in se zavrtili stroji v tovarni glinice. Zato se ob našem jubileju — 23 let obratovanja — več ali manj radi spominjamo na prehojeno pot v proizvodnji in v procesu samoupravljanja. V našem okolju je vse drugače, kot je bilo pred 23 leti. Dosedanje delo potrjuje in nam daje zaupanje, da bomo tudi v prihodnje zmogli naše skupne naloge.

V letošnjem letu sta se formirali dve temeljni organizaciji združenega dela. Predstoji nam še mnogo bistvenega, na kar ne bi smeli pozabiti. Še v tem mesecu bomo na referendumu izglasovali samoupravni sporazum o združitvi v SOZD UNIAL, nato sprejeli združitev z IBT Trbovlje, odločiti se bomo morali za samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Vse navedeno in še drugi dogodki v bližnji prihodnosti bodo vsebina dela naših delovnih ljudi, posebno še družbenopolitičnih organizacij, vodstva podjetja in vseh naših delavcev, ki stremijo za boljši jutrišnji dan.

V procesu samoupravljanja bomo morali uskladiti vse samoupravne splošne akte z ustavo in zakonom o združenem delu ter dati delavcu proizvajalcu tisto mesto, ki mu bo omogočalo ustvarjati dobrine s čim manjšimi stroški ter možnostmi, da bo s sredstvi in delom upravljal v celotni družbeni reprodukciji. Tako bomo približali dejansko upravljanje delavcu v delovnih skupinah, mu dali možnost samokontrole sprejetih odločitev in sklepov v organih upravljanja. Naš delovni človek bo postal dejanski upravljelec družbene lastnine v združenem delu, ki bo zavesten svojega dela ob uresničevanju svojih samoupravnih in družbenoekonomskih pravic.

Ivo Tušek

Iz prodajnega skladišča

Z ZASEDANJA DELAVSKEGA SVETA TGA

(Nadaljevanje s 4. strani)

- za delegata v organe posebne izobraževalne skupnosti metalurgije je imenoval Staneta Medika,
- organizatorja izobraževanja in Jožeta Glazerja sociologa.
- dal je naslednje tolmačenje 3. točke sklepa DS TGA št. z dne 20. 6. 1977:

1. V delovno dobo v TGA je všteta vsa delovna do-

ba. To se pravi, da je upoštevana tudi delovna doba v TGA pred vstopom.

2. Pravico do aktivne rekreacije imajo vsi delavci, ki delajo na delovnih mestih, ki so določena s sklepom DS TGA in izpolnjujejo pogoj iz prejšnje točke, ne glede na katerem delovnem mestu so delali pred tem.

3. Osnovno načelo aktivne rekreacije je, da je ta namenjena za ohranitev moči delavcev, ki delajo na delovnih mestih pod konstantno neugodnimi delovnimi razmerami.

Za delavce, ki so zaradi bolezni premeščeni na druga ustrezna delovna mesta, pa v TGA obstoja možnost pošiljanja v zdravilišča na zdravljenje in okrevanje.

Ob tovarniškem prazniku iskreno čestitamo vsem, ki so dopolnili 10, 20 ali 30 let delovne dobe

TOZD Tovarna glinice

10 let:

Kuzma Jože, Salemovič Radenko, Kondrič Anton, Klarič Ivan, Vidovič Adolf, Gajzer Franc, Jazbec Anton, Svenšek Ernest, Živič Jakob, Bauman Jože, Kramberger Jože, Miloš Ignac, Smolinger Stanko, Zlender Drago, Avguštin Alojz, Emeršič Mihael, Knežević Drago, Verlek Mirko.

20 let:

Golob Franc, Bezjak Janez, Drevenšek Jože, Ferčec Stefan, Frangež Jernej, Gojkovič Srečko, Golob Franc, Hertiš Anton, Jerenko Jožef, Kmečan, Frangež Jernej, Gojkovič šek Franc, Petrovič Jakob, Palčar Franc, Rozman Janez, Sakelšek Maks, Strašek Anton, Štajner Stanko, Tominc Martin, Volgemut Anton, Zorec Stefan, Bezjak Maks, Bauman Franc, Hajšek Franc, Hertiš Adolf, Kranjc Alojz, Kopusar Karl, Majcenovič Martin, Notersberg Franc, Pulko Franc, Pernat Janez, Poplatnik Jožef, Rožman Alojz, Simončič Vinko, Sluga Franc, Tominc Dragotin, Vrečko Avgust, Zorec Avgust, Zelenik Jernej, Bezjak Alojz, Frank Edvard, Jagarinec Martin, Kokol Stanko, Ljubec Franc, Mohorko Franc, Majcen Jože, Peklič Leopold, Skamlič Ciril, Šeruga Edvard,

Brunčič Ciril, Bigec Viktor, Frangež Anton, Klajderič Albert, Kupčič Marjan, Trs Ivan.

30 let:

Kokol Anton, Koren Franc, Sirovnik Jernej, Anžel Anton, Hertiš Janez, Janžekovič Ernest, Jus Janez, Junger Franc, Kores Janez, Klanjšek Lovro, Skledar Martin, Širec Jožef, Težak Oto, Žuran Mirko, Furman Anton, Gajšt Stanislav, Herman Ivan, Hanžekovič Stefan, Kovačec Stanko, Meznarič Franc, Mohorko Rudolf, Poznič Dominik, Potrč Ferdinand, Satler Maks, Tomašino Anton, Beranič Stefan, Cafuta Ivan, Horvat Franc, Kužner Ciril, Pišek Janez, Seršen Janez, Šoštar Avgust, Zupanič Jože, Unuk Anton.

TOZD TOVARNA ALUMINIJA

10 let:

Krajnc Bogomir, Krapša Janko, Šemrl Anica, Brglez Stefan, Bogme Viktor, Drevenšek Stanko, Hamaršak Franc, Korže Franc, Krumpak Alojz, Koren Ludvik, Kramar Rudolf, Matoc Ivan, Mesarec Ivan, Moravec Franc, Osojnik Jože, Vavken Jože, Beranič Franc, Drevenšek Vincenc, Dorič Jurij, Kramberger Ignac, Kaiserberger Franc, Ljubec Avgust, Lamberger Alojz, Pukšič Maks, Petrovič Franc, Svenšek Stani-

slav, Štumberger Mirko, Štefančič Franc, Zajko Anton, Zlavs Franc, Kranjc Alojz, Muršec Drago, Toplak Jože, Veršič Roman, Papdi Mirko, Brglez Ivan, Dolenc Jože, Drakšič Branko, Horvat Stefan, Ivančič Franc, Kozoderc Lovrenc, Kmetec Venčeslav, Korpar Stanko, Muraj Milan, Potočnik Janez, Panzalović Djordje, Strašek Jakob, Sagadin Leopold, Zebec Henrik, Znidarič Ivan.

20 let:

Banko Anton, Erbus Franc, Kozoderc Marija, Znidarič Stefanija, Horvat Anton, Habjanič Franc, Hertiš Stanko, Klajnšek Franc, Kureš Ludvik, Meršnik Anton, Novak Mijo, Plajnišek Jožef, Petrijan Alojz, Predikaka Jože, Planinc Leopold, Ranfl Peter, Šmigoc Franc, Bokša Stanislav, Breg Stanko, Caf Jožef, Gajski Ludvik, Kirbiš Franc, Korez Franc, Korošec Martin, Merkuš Maks, Murko Franc, Munda Franc, Nahberger Daniel, Petrovič Jožef, Puškar Šerif, Pušaver Andrej, Predikaka Stanko, Reš Janez, Skledar Janez, Titili Franc, Unuk Vladimir, Unuk Jože, Vidovič Janez, Veronek Ivan, Zorec Franc, Zavec Stanislav, Galun Jože, Miložič Ivan, Štumpf Janez, Unuk Stefan, Veber Alojz, Bejak Anton, Drevenšek Franc, Habjanič

Simon, Kranjc Jakob, Ozmec Franc, Petrovič Mirko, Čokl Slavko, Kosi Anton, Arnuga Stanko, Bratovšček Stefan, Gajšt Rudolf, Hergula Franc, Horvat Janez, Kranjc Feliks, Klajnšek Ludvik, Kaiserberger Venčeslav, Karneža Anton, Levičnik Ivan, Princ Janez, Prug Rajko, Roganov Koloman, Škerget Jožef, Šegula Franc, Varju Imre, Vigali Alojz.

Jože, Rajh Franc, Solovjev Boris, Senjor Stanko, Vaupotič Anton, Vek Franc, Žižek Franc, Andrejek Ernest, Copak Viktor, Jerič Franc, Kostanjevec Ivan, Korošec Franc, Kmetec Alojz, Kosce Stanislav, Mislovič Rudolf, Šošter Janez, Unuk Janez, Hriberšek Franc, Rašl Franc, Reich Ivan, Ačimovič Dragoljub, Kolarič Franc, Veselič Venčeslav, Planinšek Franc, Reich Ivan, Ačimovič že, Jerenko Janez, Kardinar Jožef, Kovačič Stanko, Štumberger Franc, Trstenjak Josip.

TOZD VZDRŽEVANJE

10 let:

Kustec Ivan, Potočnik Bojan, Planinšek Anton, Pavličič Marija, Šeruga Milan, Vesenjak Peter, Galun Stanko, Jerenko Franc, Kosi Ivan, Kokot Jože, Letonja Janko, Medved Mirko, Ornik Franc, Petrovič Slobodan, Planinc Anton, Rodošek Martin, Sešek Edvard, Si-janec Anton, Teodorovič Aleksander, Dasko Hinko, Drevenšek Franc, Horvat Stanko, Loboda Stane, Obrán Ivan, Šuligoj Karel, Zupanič Silva, Horvat Branko, Strelec Alojz, Čuček Terezija, Horvat Janez, Kovačič Josip, Kline Franc, Resman Jože, Šalamun Franc, Topolovec Ferdo.

(Nadaljevanje na 11. str.)

„ALUMINIJ“
JE TRIBUNA
DELAVCEV!

30 let:

Gregorec Ivan, Kolednik Ferdinand, Vreže Franc, Ferik Konrad, Kramberger Ivan, Mikec

Tovarniška glasila so najbolj čitani časopisi delavskega razreda
Tudi naš »ALUMINIJ« na razstavi v Borovu

Zgodovinska vloga sredstev obveščanja v funkciji interesov delavskega razreda

Drugega novembra je bila odprta razstava glasil temeljnih organizacij združenega dela Jugoslavije v Borovu. Tretjega novembra pa je bila svečanost ob 30-letnici glasil temeljnih organizacij ZD Jugoslavije pod pokroviteljstvom tov. Mika Špiljaka, predsednika sveta Zveze sindikatov Jugoslavije. Ob tej priložnosti je bila proslava ob srečanju predstavnikov glasil organizacij združenega dela Jugoslavije. Predstavljeno je bilo okrog 1500 glasil, kolikor jih izhaja mesečno, polmesečno in tedensko v organizacijah združenega dela v Jugoslaviji, kar predstavlja približno 3,5 milijona izvodov.

Med govorom Mike Špiljaka na slavnosti v Borovu. (Foto Stane Fleischman)

Tako so glasila organizacij združenega dela najbolj široko zajela krog bralcev in predstavljajo danes, vzeto kot celota, najbolj čitani časopis delavskega razreda.

Informacijski sistem v delovnih organizacijah je postal že sestavni del političnega sistema samoupravljanja, kjer je postal delavec osrednje vprašanje pri uresničevanju načel socialističnega samoupravljanja. Glasilo pa pri tem predstavlja izgrajenost samoupravnih odnosov v kolektivih in daje veliko podporo pri odločanju na vseh ravneh.

Na svečanem zasedanju je govoril pokrovitelj pri-

reditve Mika Špiljak, ki je poudaril, da je vsebinsko vprašanje glasil progresivno stremenje v razvoju kolektivov v samoupravnih odnosih, da bodo pod vplivom vseh zaposlenih, ne manjših skupin ali posameznikov. Doseženi uspehi do sedaj so ohrabrujoči in dajejo osnovo za nove vzpodbude akcije. Informiranje v temeljnih organizacijah je doseglo velik napredek, saj so glasila namenjena delegatom in delegacijam v procesu samoupravljanja pri delegatskem odločanju. Dostopna so najširšim slojem delovnih ljudi, s čimer se omogoča njihovo aktivno sodelovanje v teh procesih.

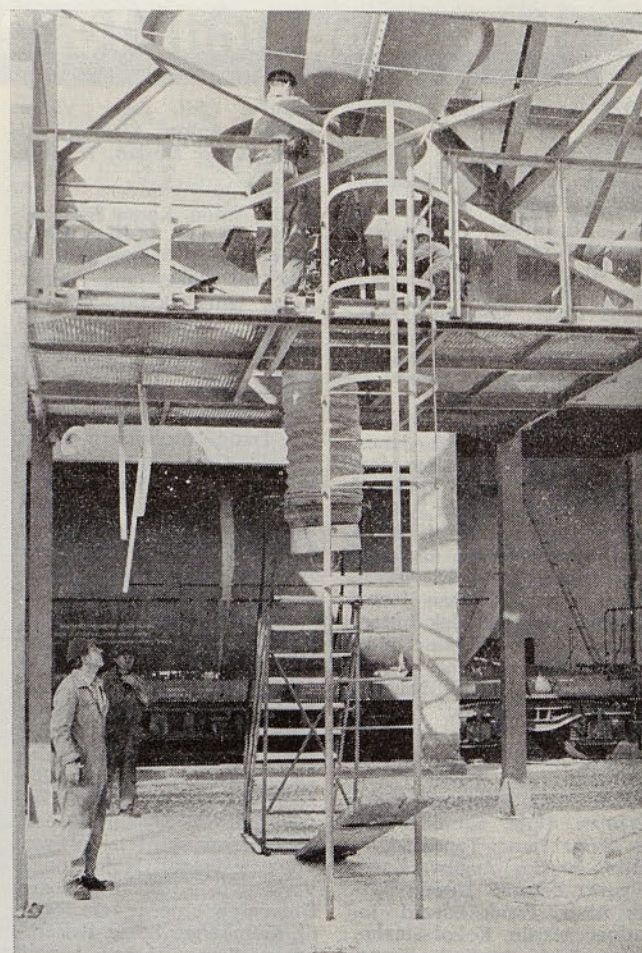
Na slavnostnem zasedanju so bile podeljene jubilejne listine glasilom, ki izhajajo najdalj časa, ki so še danes osnova, da se pojavljajo vedno nova, vzpodbujajo svoje kolektive pri vsestranskem delu z obveščanjem delavcev. Jubilejno listino so prejela glasilo iz Borovega, ki izhaja iz leta 1932, glasilo »Železar« z Jesenic, ki izhaja iz leta 1937, Kolektiv Bor iz leta 1947, glasilo iz Trepče iz leta 1947, glasilo Krivaja iz leta 1949, glasnik Šabac iz leta 1958 itd.

Glasilo »Aluminij« je dopolnjevalo razstavnino pano glasil iz Slovenije, vključujoč se v sklop glasil kot sredstva obveščanja našega kolektiva.

Razumljivo je, da so glasila v novem obdobju razvojne poti, na poti, ki zahteva raziskovanje celokupne organizacije in metod dela redakcij in novinarjev posebno. Sredstva obveščanja morajo biti de-

lavska, ker so delavcem potrebne informacije, ki mu bodo omogočile za odgovorno ocenjevanje situacije, doumevanje odnosov, zavzemanje stališč in odločanja.

I. Tušek

Popravilo

Kljub uspehom zaskrbljenost

Doslej smo vedno poročali o zasedanjih zborov skupščine občine Ptuj. Tokrat pa le o ločenih sejah zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine Ptuj, ki sta se sestala na ločenih sejah 28. oktobra 1977.

Glavna tema razprave je bila informacija o tekočih gospodarskih gibanjih in uresničevanju resolucije o družbenoekonomski politiki občine v letošnjem prvem polletju. Delegati obeh zborov so tudi tokrat pravočasno dobili v roke obširno gradivo, v katerem je bilo nakazanih veliko uspehov pa tudi pomankljivosti.

no, je bila za omenjeno obdobje značilna gospodarska aktivnost v občini, ki presega resolucijska prizadevanja. Tako je namreč produktivnost v industriji narasla oz. se je zvišala za 13,4 odstotka vrednost izvoza pa je bila glede na enako obdobje lanskega leta nižja za 41 odstotkov. Veliko odstopanje od resolucijskih prizadevanj oz. predvidevanj, se kaže v uvozu, ki se je povečal kar za 47 odstotkov — morda vemo tudi zakaj?

4,2 odstotka rast zaposlenih je presegala resolucijo za 1,2 odstotka, korigirani dohodek pa je višji

nekaj več spregovoriti o sredstva združuje, mora le tem pomembnem vprašanju ne pa, da se gre preko vsega tako lahko in enostavno.

Ponovno povdarjam, da je bila pri tem in še tudi večkrat prej prisotnost in odgovornost delegatov, ki so bili na sejah zbora, mnogi premalo odgovorna, saj so se največkrat oglašali le posamezniki s svojimi osebnimi mnenji in stališči brez podpore baze.

Nove predstoječe volitve oziroma vse predpriprave pa nam že sedaj narekujejo izredno odgovornost pri izbiri delegatov za po-

Iz sanitarne I

Vsekakor smo pričakovali, da bodo delegati iz združenega dela tokrat le rekli kaj več o tej informaciji. Žal tudi tokrat niso v celoti opravili svoje naloge. Kje so vzroki? Le-te bi tokrat verjetno lahko analizirali. Bližajoči se konec mandatne dobe delegatov v zboru ZD in pa vse premali stik z bazo je v tem trenutku skoraj gotovo najbolj resničen, kajti rad bi vedel za delegata (seveda ne izvemam niti sebe kot delegata DPZ SO Ptuj), ki je v štiriletni mandatni dobi resnično prenašal probleme baze oziroma le-to tudi obveščal z vsem kar je bilo na zborih SO Ptuj.

Delček opravičila imamo vsi skupaj v tem, da smo pač bili prvi v novem delegatskem sistemu in smo se šele uvajali, kar pa ne bo smelo veljati več za naprej. In vrnimo se k zasedanjima obeh imenovanih zborov. Kot je bilo iz informacij razvid-

za 72 odstotkov v primerjavi z tistim iz leta 1976. Čisti dohodek se je povečal za 66 odstotkov, z izgubo pa je še poslovalo pet temeljnih organizacij združenega dela dela ter leta znaša okrog 8.800.000 dinarjev.

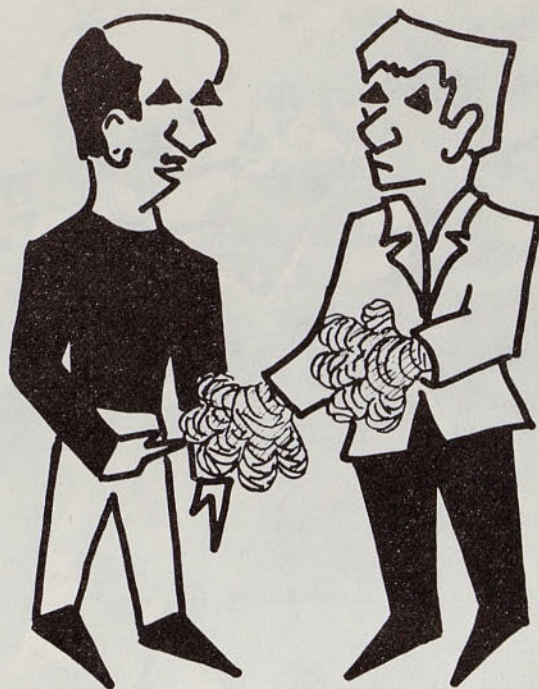
Vsi navedeni podatki so le skromen prispevek iz obširnega gradiva, saj so se delegati lahko še kako podrobno seznanili z celotnim potekom naslednjega izvrševanja in izpolnjevanja načel, ki izhajajo iz sprejete resolucije. Pri vsem tem pa še velja omeniti, da so delegati združenega dela obravnavali še osnutek predloga in pripomb in dopolnitvi družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v SRS. Skoraj neverjetno je, kako lahko so delegati tega zbora sprejeli osnutek s pripombami, ki jih je pripravil IS SO Ptuj, saj se skoraj niti malo niso zavedali, da prav združeno delo, ki

samezna področja v KS in v okviru občine oz. republike in zveze.

Skratka ob koncu lahko povdarimo, da je to v preteklem mandatnem obdobju bilo mnogo premalo prisotnosti, pripomb, predlogov in mnenj prav iz baze iz katere izhajajo delegati zbora ZD prav tako pa tudi zbora KS in ne nazadnje DPZ, ki pa je skoraj gotovo še najboljše opravil svojo postavljeno in odgovorno nalogo. Sedanja časa nam je torej še kako potreben za konkretni premislek pred odločanjem koga kam voliti in za kaj se opredeliti. V bodoče si želimo poslovanje brez izgub — oz. plod skupnega odgovornega dela tudi v tej smeri!

France Meško

ŽERJAVICA

-OPEKLINE OD LUGA ?!
-NE! LE OSNUTEK SS O DELITVI OSEBNEGA DOHODKA JEM VZEL V ROKE.

Poslovno koordinacijski svet je na seji 2. 11. 1977 razpravljal o sklepu odbora za notranjo kontrolo št. 577 z dne 2. 11. 1977 in sprejel naslednji

sklep

Poslovno koordinacijski svet vzame na znanje sklep odbora za notranjo kontrolo št. 577 z dne 2. 11. 1977, ki se nanaša na nerealizirano službeno potovanje po sklepu sveta št. 504 z dne 16. 9. 1977 in vztraja pri svojem sklepu, da se mora TOZD vzdrževanje za obdobje, da se je poslovno koordinacijski svet pri odobravanju navedenega službenega potovanja obnašal neodgovorno, opravičiti, oz. da se sklep odbora za notranjo kontrolo št. 577 objavi v tovarniškem glasilu »Aluminij«.

Predsednik sveta:
Vojo Veličković

Odbor za notranjo kontrolo je na seji dne 2. 11. 1977 razpravljal o nerealiziranem službenem potovanju po sklepu poslovno koordinacijskega sveta št. 504 z dne 16. 9. 1977 in sprejel naslednji

sklep

1. Odbor za notranjo kontrolo je ugotovil, da je poslovno koordinacijski svet na predlog TOZD vzdrževanje št. 360 z dne 23. 6. 1977 s sklepom št. 385 z dne 28. 6. 1977 načelno odobril službeno potovanje v Zah. Nemčijo in Nizozemsko, priporočil pa je TOZD vzdrževanje, da bi se naj službenega potovanja poleg dveh delavcev iz operativne priprave dela udeležil tudi skupine, ki neposredno skrbi za vzdrževanje ventilov. Za podpis dokončnega sklepa je pooblastil predsednika poslovno koordinacijskega sveta.
2. TOZD vzdrževanje je dne 15. 9. 1977 dala ponovni predlog za odobritev službenega potovanja, ki ga je poslovno koordinacijski svet odobril s sklepom št. 504 z dne 16. 9. 1977, ki pa ni bilo realizirano.
3. Odbor za notranjo kontrolo ugotavlja, da je poslovno koordinacijski svet pri odobravanju službenega potovanja pravilno postopal, službeno potovanje pa ni bilo izvršeno po krivdi TOZD vzdrževanje, ker po sklepu poslovno koordinacijskega sveta št. 385 z dne 28. 6. 1977 ni dal pravočasno v podpis predsedniku sveta ponovnega predloga za odobritev službenega potovanja, ker ni pravočasno pristopil k realizaciji službenega potovanja in ni pravočasno rezerviral avionskih kart.
4. Odbor za notranjo kontrolo ugotavlja, da je po mnenju TOZD vzdrževanje službeno potovanje nujno potrebno opraviti, zato naj TOZD vzdrževanje poda poslovno koordinacijskemu svetu ponovi predlog za odobritev službenega potovanja.

Predsednik odbora:
Franc Meško

Spušcanje ponesrečenca po lestvi iz goreče stavbe.
(Foto: Peter Gegić)

„Našo obrambo“ v vsako družino

V tem času je velika akcija pod gornjim naslovom. Čeprav je tudi med našimi člani delovne organizacije večje število naročnikov na »Našo obrambo«, moramo vsekakor spregovoriti nekaj več o tem, saj je še kljub vsemu mnogo takih, ki te izredno koristne ter tudi zanimive revije še nimajo. Akcija pod že omenjenim naslovom, je namreč že v polnem teku v KS Kidričevo, kjer so se že v prejšnjem mesecu sestali člani odbora za LO in DSZ ter se dogovorili za postopek akcije, nato pa so se sestali skupaj s člani IO KK SZDL, sekretariatom ZK v KS, aktivom mladih komunistov ter aktivom ZSMS Kidričevo ter še nekaterimi družbenopolitičnimi delavci kjer so se že tudi konkretno zadolžili posamezniki in trojke, ki so zadolžene, da gredo od hiše do hiše v KS ter občanom prikažejo vrednost in pomembnost te prepotrebne revije v sklopu novega zakona o ljudski obrambi in DSZ kar je še posebej pomembno, prikazati našo obrambo kot najmočnejši medij v sistemu obrambne vzgoje prebivalstva.

In kar je še tudi pomembno je to, da je cena bogato ilustrirani reviji, ki izhaja mesečno na skoraj 100 straneh le 100 din letno, ki jo po želji naročnik lahko plača tudi dvakrat, to je v dveh obrokih. Kaj je torej dolžnost vsakega izmed nas v sistemu ljudske obrambe in družbene samozaščite ni potrebno govoriti in izgubljati besed, saj vsi vemo kaj pomeni vsesplošni ljudski odpor in kakšen je pravičnejši njegov cilj in namen. Prav »Naša obramba« je v tem trenutku najboljši način izobraževanja in priprav prebivalstva na morebitne potrebe, saj obravnava tako zapise iz NOV, kot tudi priobčuje zapise iz zgodovinske vietnamske vojne, oborožitev drugih držav, pa tudi naše oborožitve ter mnoge zelo zanimive sestavke iz druge svetovne vojne. Skratka gradivo, o katerem bi se moral seznaniti sleherni naš državljan. Sleherni krajan KS in delavec v naši delovni organizaciji.

Kot je znano imamo sedaj tudi pri nas v TOZD in DSSS formirane odbore za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki bodo prav gotovo med (Nadaljevanje na 10. str.)

Vaje civilne zaščite v naši delovni organizaciji

KO SE OGLASI SIRENA

Besede našega predsednika republike in vrhovnega komandanta oboroženih sil SFRJ tovariša Tita, da moramo delati in ustvarjati tako, kot da ne bo nikoli vojne in se pripravljati tako, kot bi bila že jutri vojna, brez dvoma pomeni za vse nas in se tega v celoti vsi tudi zavedamo. Skoraj redno bemo v naših časopisih o uspešnih vajah enot civilne zaščite in teritorialne obrambe. O tem lahko vidimo oddaje na TV in slišimo po radiu. Zato nam to ni novi pojem.

Vsi, ki so bili namreč v soboto 29. oktobra 1977

prisotni na veliki vaji enot civilne zaščite naše delovne organizacije so lahko videli marsikaj, čeprav je nagajalo vreme, ker je prav v času vaje deževalo.

Natanko ob 12.20 uri je vse zaposlene v TGA ter prebivalce KS Kidričevo iznenadil zavijajoč znak sirene, ki je opozoril na zračno nevarnost. To je bil istočasno tudi znak za pričetek velike vaje enot civilne zaščite v delovni organizaciji TGA. Ker se je predvidevalo, da bodo sovražna letala (tokrat seveda letala aerokluba Ptuj) napadla predvsem upravno zgradbo, so ob znaku sirene vsi zaposleni zapu-

stili svoja delovna mesta ter se napotili v dobro urejena in pripravljena zaklonišča, razen tistih, ki so bili določeni za dežurne na svojih mestih.

Moramo poudariti, da je omenjena vaja enot civilne zaščite v naši delovni organizaciji potekala v okviru programa CZ in usposabljanja enot TGA Kidričevo, kot tudi v skladu s programom občinskega štaba za civilno zaščito občine Ptuj ter v okviru srednjeročnega plana civilne zaščite v delovni organizaciji TGA Kidričevo. Pri omenjeni vaji so sodelovale poleg enot civilne (Nadaljevanje na 9. strani)

Odstranjevanje neeksplozivnih predmetov.
(Foto: Mohorič)

Odkrivanje in označevanje zastrupljenega območja.
(Foto: Mohorič)

Raporč načelnika civilne zaštite v TGA.

(Foto: K. Zorec)

Vaje civilne zaštite v naši delovni organizaciji

KO SE OGLASI SIRENA

(Nadaljevanje z 8. strani)

zaščite iz TGA še enote reda iz KS Kidričevo, I, me-reševalne skupine, specializirani tehnično reševalni oddelek iz Ptuja ter gasil-dicinska pomoč, tehnično ci iz TGA Kidričevo, GD Hajdina in Apač ter nekaj iz Ptuja.

Natanko po predvidenem programu so kljub pre-cejsnji megli priletela na upravno zgradbo sovražna letala ter odvrгла na zgrad-bo rušilne in zažigalne bombe. Vmes so bili tudi atomski projektili. Razum-ljivo so naprej stopile v akcijo enote RBK (radia-cijske, biološko, kemične enote), ki so s posebnimi aparaturnami raziskale ter razkužile napadeno in bombandirano območje ter ga tudi v celoti razku-žile. Takoj za tem so sto-pile v akcijo enote za re-ševanje ranjencev izpod ruševin pri čemer velja vsekakor omeniti tudi eno-to, ki je bila opremljena s sodobnimi aparaturnami, kot so geofoni in podobno, kar je še kako pomemben pripomoček pri podobnih akcijah. Bilo je oprava tudi z neeksplozivnimi letalskimi bombami, ki so jih uspešno odstranili na mesto kjer so jih uničili.

Ni treba posebej ome-njati dejstva, da so polne roke dela imele sanitetne ekipe, ki so morale reševa-ti oz. pomagati ranjencem ter jih voditi v zato po-sebej postavljeno poljsko bolnišnico v kateri so vsem ranjencem nudili u-strežno pomoč in zdrav-ljenje. Ker je po letalskem napadu nastal večji požar

so imele polne roke dela tudi gasilske enote, ki so zares pokazale vse vrline in sposobnosti pri gašenju požara, reševati pa so morali še nekatere ranjence in upravne zgradbe. Tu se jim je sicer delno zatak-nilo, toda to jim ne velja kot očitek, saj so vaje prav zato, da se ugotovijo dolo-čene napake, ki jih je po-trebno analizirati ter pri bodočih vajah odpraviti. Še vedno velja pravilo, da vsaka šola nekaj stane.

Ves potek vaje je bil v skladu z postavljenim pro-gramom, kot smo že ome-nili, je vajo precej motil dež, ki je tudi preprečil

morda najbolj atraktivno vajo (vsaj za gledalce) to je spuščanje oziroma re-ševanje ranjencev iz naj-višjih etaž zgradbe v kate-ri so ostali tisti po služ-beni dolžnosti in so posta-li žrtve letalskega napada.

Prav gotovo bi bilo pre-cej več opazovalcev v pri-meru lepega vremena, toda tu se ni dalo kaj storiti in je vaja pač morala pote-kati vskladu z zastavlje-nim programom in ob do-ločenem času ter seveda ob vsakem primeru, kajti vojno stanje ne pozna raz-lik v vremenskih pogojih. Po končani vaji so se na mestu pred upravno zgrad-

Dekontaminacija terena

- HIK, PA JE VARNOSTNIK LE IMEL PRAV. HIK... PRI NEVARNIH OPRAVILIH MORAS IMETI VEDNO ČELADO NA GLAVI!

bo postrojile vse sodelu-joče enote, nakar so pove-ljniki določenih enot pre-dali raport načelniku CZ v TGA tovarišu ing. Stan-ku Debeljaku, ki je nato podal raport o uspešno iz-vedeni vaji glavnemu di-rektorju TGA tovarišu Mi-lanu Krajniku dipl. oec., ki je v krajšem nagovoru orisal namen in potek va-je ob koncu pa vse sode-lujoče povabil na topli ob-rok »pasulja« v obrat druž-bene prehrane. Vsekakor se je premočenih in preze-blim sodelujočim tak ob-rok še kako prilegel.

Seveda tudi naša rado-vednost ne bi bila na no-vinarski višini, če se ne bi ob koncu vaje obrnili tudi na načelnika CZ v TGA

Kidričevo tov. ing. Stanka Debeljaka ter ga povpraša-li za njegovo oceno poteka vaje sodelujočih enot. To-variš Stanko Debeljak, ki ga poznamo kot zelo pri-stopnega sodelavca v na-ši delovni organizaciji je bil tudi enak v uniformi in nam je rad postregel s svojo izjavo. Dejal je: »S potekom same vaje sem zadovoljen, čeprav je bilo tudi nekaj spodrsrlajev, ki jih ne bi bilo treba. Seve-da so le-ti bili slučajni in ne gre za kriviti za to so-delujočih. Vse enote so požrtvovalno pokazale, da so vedno in ob vsakem ča-su pripravljene in, da la-hko le ugotovim, da smo na dobri poti uveljavljanja ci-vilne zaščite ter naše druž-bene samozaščite. Vaja sa-ma je glede na vremenske prilike bila na dostojni vi-šini in velja vsa pohvala vsem sodelujočim ekipam tako iz TGA, kot iz KS Ki-dričevo Hajdina in iz Ptuj-a.

S podobnimi vajami bo-mo nadaljevali tudi v TOZD ter bomo tako še bolj utrjeval našo obram-bo sposobnost in izvajanje vse programske naloge, ki nam jih nalaga zakon o ljudski obrambi in DSZ ter naš lastni program — skratka zadovoljen sem z vajo,« je končal načelnik civilne zaščite v TGA to-variš Stanko ing. Debeljak!

Tudi mi smo bili zado-voljni z njegovo oceno v upanju, da bodo manjši spodrsrlaji, ki niso vpli-vali na sam potek vaje v bodoče odpravljeni. Skrat-ka ob koncu tega sestanka lahko tudi mi rečemo, da smo v TGA Kidričevo zares pripravljeni ob vsakem ča-su.

France Meško

Z vaj civilne zaštite: gašenje požara.

(Foto: Mohorič)

„Zaslužkarstvo“ na račun slabe vzgoje mladih

Na vseh ravneh izobraževanja se danes pogovarjamo o pravilni, načrtni vzgoji, v duhu socialistične demokratične družbe v marksističnem duhu. Zelo smo prizadeti, če v vrstah prosvetnih in vzgojnih delavcev zasledimo omahovanje pri pravilni vzgoji. Upravičeno pričakujemo, da skupaj s prosvetnimi delavci in starši usmerjamo otroke na prava pota, na pota duhovnega in usmerjenega razvoja. To je ena plat medalje — in druga?

Želja za zaslužkom, premajhna pozornost ali tretji razlog nam razodeva tudi drugo plat medalje. Najmanj pet do šestkrat letno se na odprtem prostoru izpred železniške postaje ali celo med šolo in športno dvorano »Mladika« v Ptuj, razbohottijo različni »Luna parki, hiše strahu, streljšča« in še kaj podobnega. Ta želja za zaslužkom ali premajhna pozornost pa se javlja tam, kjer je to manj potrebno — v krogih skupščine občine Ptuj, ki izdaja dovoljenja za postavitev teh »enkratnih« pridobitev naše družbe na področju »zabave«.

Ne moram se odtргati vtisu, da je vprašanje izdajanja dovoljenja v vseh primerih obravnavano precej površno, brez upoštevanja tudi slabosti, ki jih s sabo prinaša en tak »zabavišni prostor«. Vprašati

se namreč moramo ali teh nekaj dinarčkov, ki jih občina pridobi na račun izdajanja pravice dočasne uporabe zemljišča odtehta cel niz slabosti, ki jih nedvomno s sabo prinašajo »zabavišča«, ki jih omenjam.

Vsem je znano, da velika večina osebja v vseh teh »zabaviščih« ni in ne more biti poklicana za vzgojo naših otrok oz. njihov kulturni nivo in zavest obaračajo se na mlade zaradi dinarja, ki ga bodo naši otroci pustili v njihovih blagajnah.

Tudi sam sem bil priča, ko so posamezniki iz teh zabavišč neusmiljeno privabljali prisotne otroke in jim dobesečno izvabljali zadnji dinar iz žepov. Niti malo jih ni skrbelo dejstvo, da so nekateri otroci puščali tudi 300 din samo na enem mestu zabavišnega prostora. Interes teh »zabavišč« je le čim večji zaslužek in se nihče ne sprašuje ali je ta dinar bil namenjen za šolsko malico, za knjigo ali pa je celo vabljalivost »zabavišča« premagala domačo in šolsko vzgojo in je denar »odromal« iz žepov staršev brez njihove vednosti.

Splošna slika na takšnih prostorih je videvanje nedorasle mladine s cigaretami v ustih, ki s svojim primerom »frajerskih veličin« direktno in negativno vplivajo na svoje vrstnike ali

celo mlajše otroke. Tudi starejši, ki zaidejo v ta »prostor zabave« so neprijetno presenečeni nad besednim zakladom, ki ga slišijo. Marsikdo, ki je vaje uporabljal »pestrejši« besedni zaklad, je neugodno presenečen nad svojo »neizvirnostjo« v primerjavi z otroci, ki se znajo zadrževati tudi od 4 do 5 ur v za njih magičnem prostoru streljšča, ki nagrajujejo avtodromu, kjer se zaletavajo s svojimi avtomobili in podobnimi pridobitvami, ki neposredno vspodbujajo v otrocih skrito agresivnost, željo za lahkim zaslužkom ali kaj podobnega.

Ali smo res nezainteresirani kako odrasčajo naši otroci v času ko smo starši na svojih delovnih mestih? Mar nismo sposobni se upreti takšni vrsti zabave kot se sedaj ponuja, če že družba v tem trenutku ni materialno sposobna nuditi otrokom pravo vrsto zabave? Ali res najemnika prostora za zabavni center sejemskega tipa najnižje kategorije, odtehta pomembnost pravilne vzgoje naših otrok? Danes se otroci na teh zabaviščnih ploščadih navajajo kaditi, nekontrolirano pozabljati denar, uporabljati »sočne« izraze in se potepati. Zaskrbljeni bi morali biti vsi starši in vsi odločilni dejavniki zaradi tega, kaj se dogaja; prestrašeni pa pred mislijo, da se na teh prostorih »zabave« danes ali jutri pojavi mamilo ali kaka druga oblika kriminalitete.

Osebnostem odločno proti dovoljenju »gostovanja« takšnih »zabavišč«, kot jih omenjam in zato koristim naš časopis, našo tribuno, da vprašam tudi vas, ostale starše: »ALI STE ZA TAKŠNO VRSTO ZABAVE SVOJIH OTROK?«

Vič

„Našo obrambo“ v vsako družino

(Nadaljevanje z 8. strani)

drugim imeli za nalogo tudi to, da bodo v svoji TOZD ali DS SS v najkrajšem času preverili kdo ima že naročeno »Našo obrambo« ter nato izvedli akcijo prav tako pod naslovom in geslom »Našo obrambo« v vsako družino. Po osmih urah dela se namreč vsi vračamo na svoje domove in k svojim družinam, katere bo prav gotovo tudi zanimala bogata vsebina te prepotrebne revije.

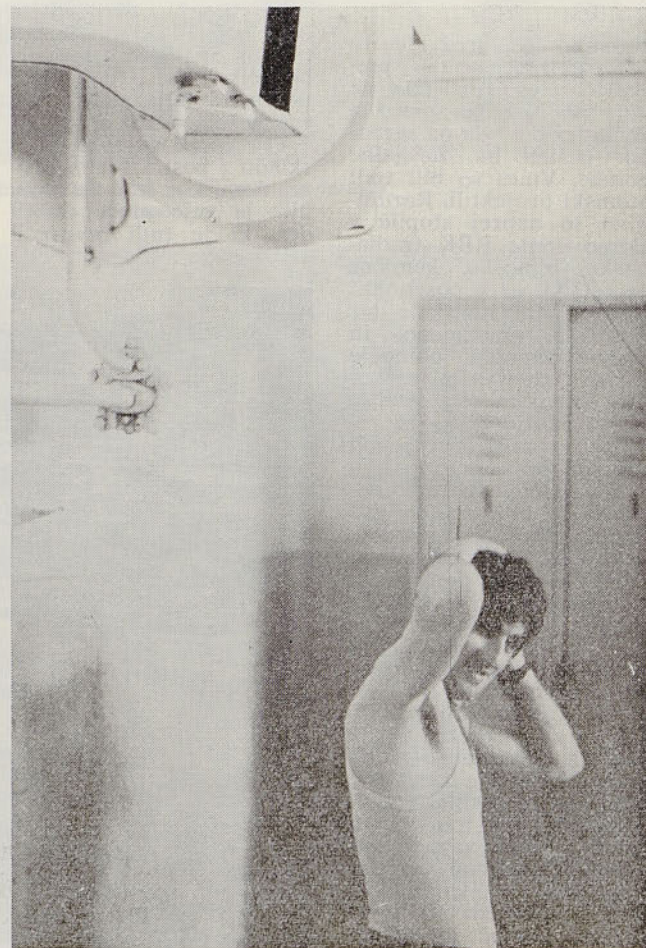
Seveda je naša skupna dolžnost, da se te akcije lotimo čimprej in dobro pripravljeni, kajti rok je kratek. Akcija poteka do konca leta 1977 (seveda ni rečeno, da se tudi pozneje nihče več ne more naročiti na »Našo obrambo«, toda zakaj dvakrat izvajati neko akcijo katero je moč izvesti enkrat, saj se pri tem sploh ne gre za vprašanje plačanja naročnine, ki je tako nizka in dostopna res vsem slojem prebivalstva, kajti 100 din letno v tem primeru ni velik izdatek.

Gre za to, da se čimširše množice prebivalstva seznani z obrambnimi pripravami ki jih prav ta revija v bogatem obsegu prinaša. Gre za podružabljanje ljudske obrambe in družbene samozasčite v kateri pa mora biti vključen sleherni naš državljan.

Vemo, da brez znanja ni uspeha. Tudi tokrat velja pravilo, da se je še kako potrebno seznaniiti z vsemi načini obrambnih priprav, ki bi jih morali izvajati v slučaju potrebe, kar si resnično nihče izmed nas ne želi — toda priprave morajo potekati v skladu z zakonom o ljudski obrambi in DSZ.

Akcije, ki so še vedno v polnem teku v KS in tudi v mnogih delovnih organizacijah je potrebno uspešno izpeljati do konca. Pri tem pa ne gre za nobeno izsiljevanje ampak le za preprečevanje, da nam je tak način spoznavanja vseh oblik iz programa priprav na obrambo domovine v morebitnem slučaju najbolj dostopen, ko si lahko sleherni izmed nas vzame v roke revijo, ko mu dopušča čas, saj vsa predavanja, ki se prav tako izvajajo v tej smeri ne morejo v celoti doseči uspeha zaradi raznih objektivnih in tudi subjektivnih faktorjev. V imenu našega odbora za LO in DSZ v TGA apeliramo na vse, da se na »Našo obrambo« naročijo takoj in jo tudi priporočajo drugim v svoji krajevni skupnosti.

F. Meško

Sušenje las

Ob tovarniškem prazniku iskreno čestitamo vsem, ki so dopolnili 10, 20 ali 30 let delovne dobe

(Nadaljevanje s 5. strani)

20 let:

Horvat Ivan, Jelen Helena, Menoni Stanislav, Merc Janez, Milosavljevič Milan, Cvetko Fran, Furek Franc, Frank Rudolf, Fideršek Ivan Golob Ignac, Hojski Rudolf, Hofmna Karol, Jakolič Franc, Kaiserberger Jožef, Korošec Martin, Lorenčič Marjan, Lovenjak Jože, Mlinarič Janez, Majcen Janez, Mesarec Alojz, Pišek Franc, Plej Vinko, Petek Marija, Podgoršek Mihael, Sukanec Anton, Sluga Maks, Senčar Maks, Šegula Franc, Šauperl Anton, Švagan Jože, Štern Stanko, Ščurič Anton, Šibila Blaž, Tomažič Anton, Vraz Avgust, Vajsbaher Jože, Zemljak Jože, Fele Ludvik, Hvalec Ivan, Kokoč Neža, Kosenburger Martin, Primožič Maks, Ribič Franc, Tominc Milan, Lončarič Stjepan, Lah Simon, Ogrizek Jože, Pocaž Boltazar, Bračko Dominik, Ciglar Franc, Čigan Štefan, Golubič Ivan, Horvat Rudi, Ivančič Ivan, Klemenčič Vinko, Kovačič Ivan, Lebar Jože, Malek Anton, Marinič Janez, Pišek Jože, Širovnik Janez, Toplak Stanko, Vesenjaki Štefan, Žnidar Franc.

30 let:

Čeh Franc, Erbus Janez, Jerenko Alojz, Lampič Stane, Novak Franc, Bezjak Janez, Brglez Viktor, Bezjak Janez, Fajfarič Anton, Galun Jakob, Gotvajn Franc, Hlušička Rudi, Krampl Ivan, Klajderič Franc, Kosi Franc, Korpar Franc, Skok Matevž, Slesič Anton, Topolovec Jurij, Vidovič Franc, Žerak Martin, Emeršič Miha, Fakin Jakob, Juriševič Janez, Knez Vinko, Vrečar Ernest, Gradišnik Franc, Pal Stanislav, Pulko Anton, Trampuš Marjan, Gajš Franc, Leskovar Karl, Primožič Anton, Vidovič Stan-ko.

TOZD PROMET

10 let:

Intihar Alojz, Kuhar Štefan, Kaiserberger Franc, Lampret Jožef, Murata Srečko, Malovič Miroslav, Murko Alojz, Tekmec Franc, Bauman Vinko, Galun Jože, Kolmanič Andrej, Kirbiš Janez, Milošič Feliks, Popošek Peter, Topal Franc.

20 let:

Majačič Ivica, Spevan Jože, Brlek Anton, Gerečnik Franc, Intihar Janez, Intihar Anton, Kmetec Jože, Mesarič Lovro, Potočnik Franc, Toš Franc, Bokša Franc, Frageš Anton, Galun Janez, Križanec Ivan,

Kramberger Anton, Kaiserberger Štefan, Simonič Ivan, Sori Martin, Žnidar Franc, Cajnko Viktor, Dorič Albin, Korpič Jožef, Ornik Franc, Sladnjak Alojz, Tomanič Albert.

30 let:

Škerjanec Janez, Arnejčič Rudolf, Mesarič Ludvik, Prelog Viktor, Tomanič Jože, Lačen Franc, Podpavec Martin, Zepanc Jurij, Arnuš Anton, Jerenko Jože, Prepelič Marko.

DS SKUPNE SLUŽBE

10 let:

Krajnik Milan, Serdinšek Anton, Selmajer Anton, Vraz Štefanija, Žnidar Terezija, Čelan Anica, Doberšek Ljudmila, Kuhar Mirko, Kopušar Zdenka, Bregar Jože, Krnjič Karolina, Kajnih Bogomira, Pauko Nikolaj, Ilec Anton, Vuk Janez, Dovhan Karolina, Emeršič Kristina, Radulović Viktorija, Čuš Martin, Pšajd Albina, Tkalcec Milan, Angel Martin, Šterbal Janez, Jagarinec Ljubica, Kranjc Marija, Novak Jožefa, Turk Frančka.

20 let:

Krajgar Alojzija, Andrašič Marija, Drevenšek Blaž, Fajfar Franc, Fajt Ivan, Galun Ivan-ka, Hudžar Franc, Horvat Kristina, Haložan Franc, Janže-

Pregled vozička

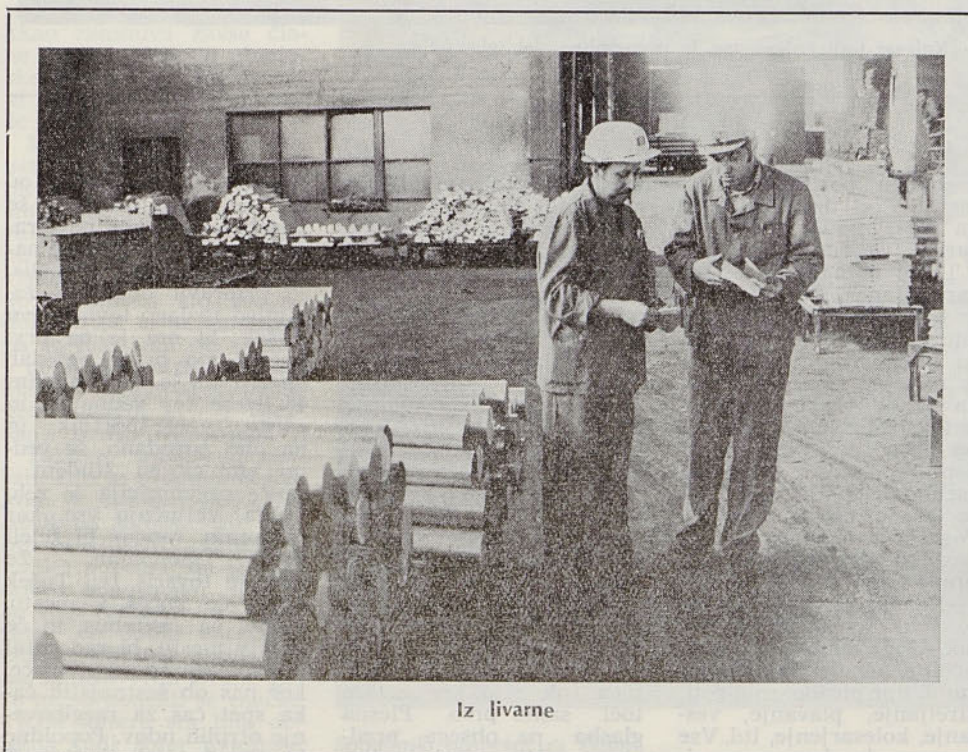
kovič Marija, Kozoderc Anton, Kmetec Katarina, Kancler Jože, Kampl Ivan, Kužner Katarina, Kovačič Marija, Lozinšek Štefan, Lesjak Anton, Lipar Stanislava, Mesarič Alojzija, Martinkovič Albina, Repič Frančka, Skačej Neža, Slesič

Marija, Terbuc Janez, Tomanič Franc, Jurič Dragica, Jumerovič Silva, Kurež Marjana, Kuret Veronika, Lukman Franc, Šprah Janez, Kovač Cyril, Musič Said, Valentan Ferdo, Ošlovnik Julij, Brglez Jože, Lesjak Frančka, Stefanciosa

Maja, Heric Zoran, Inkret Danica, Lejko Franc, Adamič Cveta, Gerečnik Marija, Golob Daniel, Hriberšek Leopold, Kilibarda Olga, Predikaka Rastislav, Sukič Vera, Sabbath Jožica, Stiplovšek Vida, Trstenjak Cecilija, Antonič Ivanka, Beranič Katica, Knez Marija.

30 let:

Anžel Ludvik, Burjan Ludvik, Bednjički Mihael, Duh Franc, Frigl Anton, Galun Fr. Grabar Franc, Gradišnik Marija, Hliš Jože, Jus Ivan, Jurkovič Matevž, Koletnik Franc, Karneža Fridolin, Medved Jože, Prešiček Franc, Petkovič Dragotin, Sagadin Jože, Toplek Andrej, Topolovec Filip, Zamuda Jože, Brglez Anton, Hmelina Štefka, Habjanič Dragica, Detiček Vida, Kovačič Stanislav, Klančnik Rozika, Mesarič Stanislava, Kolarič Valter, Elsner Pavla, Šegula Jože, Toplek Marjana, Belšak Rudi, Jurič Franc, Kranjec Angela, Muršec Kristina, Težak Zora, Verbek Štefan, Sankovič Aleksander, Horvat Alojz.

Iz livarne

Ohranimo mladost kljub težkim delovnim razmeram

To je geslo vseh delovnih ljudi, ki so se v začetku oktobra intenzivno udeleževali pri raznih panogah rekreacije, ki jo je organiziralo podjetje TGA Kidričevo za delovne ljudi na težjih delovnih mestih. V hotelu »Delfin« v Zelezi Laguni pri Poreču. Odpoštovala sem tja in jih povprašala, kakšni so njihovi prvi vtisi.

»Če povem iskreno, zelo smo zadovoljni, vendar ni vse tako, kot bi moralo biti.« se je prvi oglašil tovariš Vili Angel, »namreč

ma ločeni od zunanjega življenja. Seveda imamo na razpolago televizor, radijski sprejemnik, bazen, celo kino v hotelu, pivnico, kavarno in tako naprej, vendar v popoldanskim urah bi se človek rad sprehodil po mestu, stopil v kak muzej, rad bi si ogledal zgodovinske znamenitosti mesta; ko pa pomisliš, da moraš najprej na avtobus, te mine vsakršno veselje in zanimanje. Sicer proti hotelu nimam posebnih pripomb, razen to, da so se razmere

banja, ki je nujno potrebno za človeka, če živi v najboljših okoliščinah. Če rekreacije ne bi bilo, potem bi marsikdo poležaval do poznih jutranjih ur, sedaj pa si prisiljen, da se razgiblješ. Všeč nam je, da se rekreacija začne takoj po zajtrku. Kakor se sliši ljudski rek »rana ura, zlata ura«, tako lahko porečemo mi, ki smo spoznali, kako se počutimo do poznih ur zvečer, če se čez dan počutimo razgibljeno. Zaradi ugodnih pogojev lahko

fokstrote tu in tam se vtakne vmes tudi kakšen romantičen tango, pri katerem ti vzdrhti srce ob nežnih zvokih glasbe. Precej energije nam vzame tudi ploskanje našemu najbolj priljubljenemu muzikantu harmonikarju, ko se z iskječimi očmi poloti treh pol litrskih vrčkov piva, ki jih med poskočnimi takti polke z zobmi pobere s tal, s prsti pa se neutrudljivo spreha po tipkah harmonike, mi pa mu navdušeno ploskamo, kajti to je »show«

kako drugače, na primer, če greš na plavanje, bi ostal do osemnajstih, kot je bazen uradno odprt. In še kar imam pripomniti: plavanja za našo skupino je vsekakor premalo. Na bazen gremo po kosilu, po lastni želji, tedaj se pa marsikomu preprosto povedano, ne da, »se je razgovoril tovariš Ivan Zajc.

»Res je. Popoldan smo razporejeni za razne družabne igre. Ravno včeraj smo se predali kartanju, pa je spet prišel čas rekreacije,« se je pritožil moj očka Alojz Levanič.

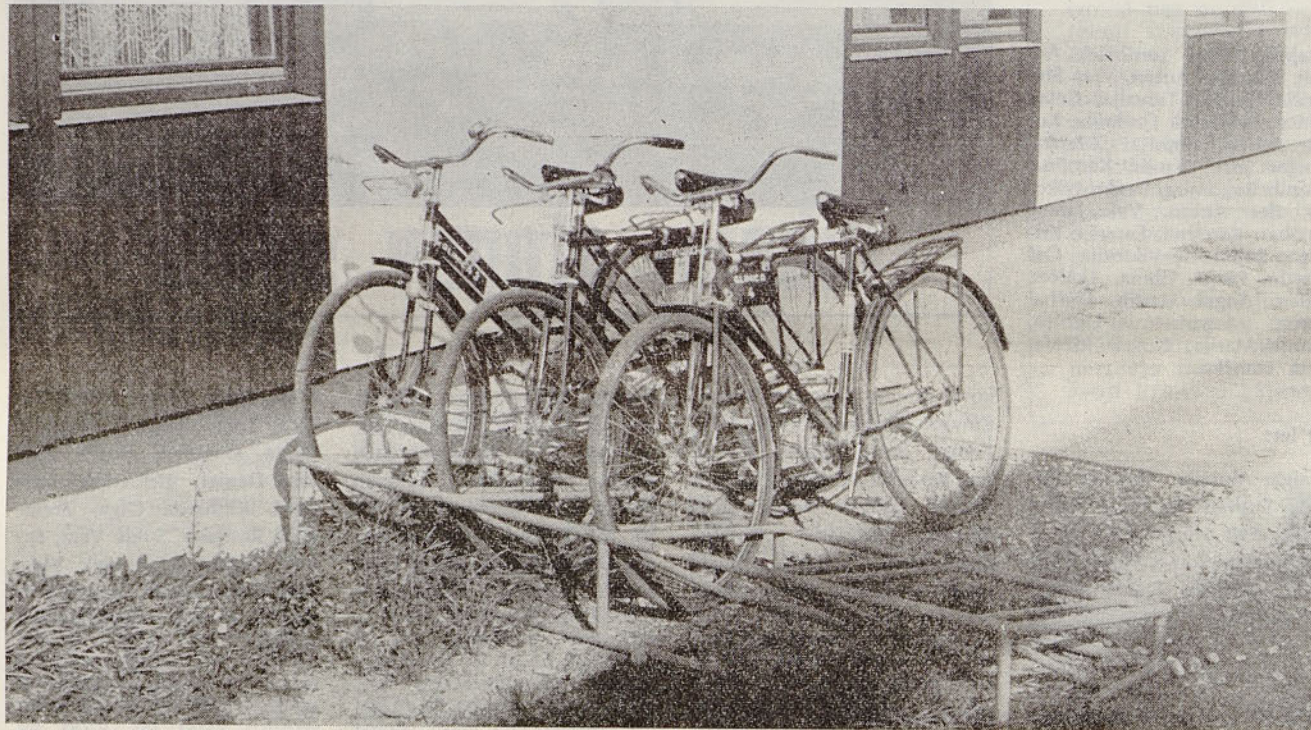
Povprašala sem še, kako so zadovoljni s trenerji.

»Treba jih je pohvaliti. Vinko je naš glavni trener, je zelo objektiven, tudi ni preveč zahteven. Z nami se ukvarja v individualnem smislu, sicer pa nas ne sili k nobeni nam neprijetni dejavnosti,« je pohvalno spregovoril o svojem trenerju tovariš Klanjšek.

Tudi skupina, ki je nasledila prvo skupino, ni imela niti besedice proti tem predpostavkam, le to moram pripomniti, da jim je bolj priljubljen Mario. Razumljivo, saj se leta več ukvarja z njimi. Tudi sam trener je zadovoljen s svojo skupino. Povedal je, da so pridni, da poslušajo se trudijo; če komu ne gre jim pomaga z nasveti in je vesel, da njegovo delo ni zaman. Tudi tekmovanja so vzljubili. Vsak hoče doseči čimboljši rezultat, hoče dokazati čimvečje sposobnosti, ki jih pridobi, kakor pravi ljudski pregovor »vaja dela mojstra«.

Osebnost sem spoznala hotel in dejavnosti v njem, restavracijo, pivnico in druge objekte. Popolnoma se strinjam z mnenjem delavcev obeh skupin. Edina razlika med prvo in drugo skupino je ta, da je druga skupina celo mnogo bolj zadovoljna s hrano in postrežbo. V glavnem lahko zaključim, da je večina zadovoljna, če pogledam skozi prste nekaterim pripombam, ki niso večjega pomena. Z upanjem, da se bodo razmere v hotelu izboljšale, kakor je obljubil direktor hotela in z željo na lepše počitnice v naslednjem letu, sploh pa z geslom: »Ohraniti mladost kljub težkim delovnim razmeram.« Zaključujem to poročilo in želim tistim, ki bodo še do leta deležni izrednega dopusta v že imenovanem hotelu vse najboljše.

Marjeta Levanič

Kolesa: tudi kolesarstvo je pomemben del rekreacije

hotel je bil zgrajen izključno za rekreacijo. Ne nasprotujem temu, da je postal hotel prehodnega značaja, vendar bi nam bolj odgovarjalo, če bi res služil samo rekreaciji. S tem pa je že popolnoma razumljivo, da se mladim zvečer ne da spati in so glasni do zgodnjih jutranjih ur, kar pa nam, ki si po pestro razgibanem življenju čez dan želimo nočnega počitka, ne odgovarja.

»S tem se popolnoma strinjam. Sicer bi za ta denar, ki ga damo za ta hotel, lahko izbrali kakšen drug, mogoče boljši objekt bližje mesta,« je dodal tovariš Janez Galun.

»Predvsem bližje mesta, kajti tukaj smo popolno-

v hotelu poslabšale najmanj za četrtno od lanskega leta,« je bilo mnenje tovariša Iva Tušeka.

Takoj nato je dodal tovariš Janez Soršak: »To je popolnoma res. Lansko leto je bila postrežba mnogo boljše, servirke so bile zelo prijazne, tudi hrana ni bila tako enolična, kot letošnje leto, ko so ribe in govedina na dnevnem redu. Sicer pa bi za osebno pripombo dodal, da te hrane nisem navajen. Pogrešam mlečne izdelke, nasploh pa domačo prehrano.«

»Kar se tiče rekreacije, je zelo dobro organizirano. Ukvarjamo se z različnimi športnimi panogami, npr. picado, minigolf, streljanje, plavanje, veslanje, kolesarjenje, itd. Vse to nam da tisto mero gi-

zvečer zaplešemo, kakor mladeniči pri dvajsetih letih. Nasploh se počutimo zelo mladostno, gibčno, in spočite, je obrazložil tovariš Janez Galun.

Tovariš Janez Dokša je pripomnil: »Najbolj mi je všeč veslanje. Tedaj lahko maksimalno preizkusim svojo telesno sposobnost. Nasploh me ta vrsta rekreacije zelo zanima. Ne bi nasprotoval, če bi uvedli tudi ribolov, kajti, to je zelo zanimiva vrsta sprostitve.«

Pozabili smo povedati, da imamo »rekreacijo« tudi zvečer, saj so nam na razpolago trije prostori, kjer se pleše in giblje. Najbolj priljubljena nam je pivnica. Ime zato, ker se tam toči samo pivo. Plesna glasba pa obsega predvsem valčke, divje polke,

ki ga, stavim, nihče od nas ne more ponoviti, še posebej zato, ker ne igramo harmonike, pa tudi naši zobje so že oslabei,« je pripravil dolgo in zanimivo razlago tovariš Ivo Tušek, ki mu je na prvi pogled, po prvih besedah opaziti, da je kljub svojim 48 letom še vedno čil in zdrav, vnet športnik in na uho povedano, še vedno ambiciozen študent.

»Že organizacija je zelo dobra, vključuje vse, kar zmoremo, vendar bi želeli prost popoldan. Že prej je tovariš Ivo Tušek dejal, če hočeš v mesto, moraš na avtobus, in če greš v mesto, bi rad ostal do večera. To ni mogoče, ker nas ob šestnajstih čaka spet čas za razgibavanje otrpelih udov. Popoldne bi človek izkoristil tudi

IZKORISTITE VSE OBLIKE REKREACIJE!

Tako med drugim menijo tudi člani planinskega društva v Kidričevem, pa zato zgornji naslov ni niti malo slučajen. Odkar je v Kidričevem ponovno pričelo izredno aktivno delova-

kako zanimiva za vse člani tudi zadnja akcija ko se je 22. 10. 1977 preko 40 članov odpravilo izpred OŠ v Kidričevem proti Ravnam in nato dalje proti 1696 m visoki Uršlji gori.

in upravnik planinske postojanke.

Prav posebno pomembno pa je še za poudariti, da je vse stroške prevoza

Vzpon na vrh Uršlje gore.

(Foto: K. Zorec)

ti planinsko društvo je leto pod vodstvom dveh neumornih delavcev, ki nikoli ne tarnata za izgubljenim prostim časom. To sta tovariša Andrej Gorše ter Peter Kropec, ki sta brez dvoma gonilni duši te organizacije. V zadnjem času dosegajo uspehe, ki so vredni pozornosti za bralce našega glasila v TGA to je »Aluminija«, ki ga pozorno čitamo tudi ostali prebivalci KS Kidričevo pa verjetno tudi drugod.

Odveč bi bilo naštevati vse njihove akcije odkar je to društvo začelo po nekajletnem premoru, ne moremo pa vseeno mimo nekaterih. Že večkrat so organizirali izlete na naše planine in gore, ustanovili v okviru društva tudi planinsko šolo, ki je zelo zanimiva in agilna. Sodelovali so (mislim člani te šole) pri izgradnji TRIM steze, ki je prav za Kidričevo vsekakor velika pridobitev, da pa akterjev te akcije ponovno ne omenjam, seveda ob pomoči nekaterih aktivnih članov PD in ostalih društev v KS. Bili so na Boču v letošnjem jubilejnem letu Titovih in partijskih jubilejev,

Pot jih je vodila od Ravnen proti Kotljam in nato proti samemu vrhu, te zelo znane gore na kateri je tudi znan TV pretvornik Plešivec, ki ga mnogi dobro poznajo. Prav ta oblika rekreacije pa je postala še kakor zanimiva zavse članne tega društva in planinske šole pa tudi za ostale, ki ljubijo svež zrak in naše lepe planine.

Mnogim bo prav ta dan ostal v nepozabnem spominu predvsem pa najmlajšim udeležencem, ki so zmogli — in to zelo junško tudi tako pot, kot je vzpon na Uršljo goro. Težko je opisati kaj vse so doživeli na vrhu, zanimivo pa je bilo tudi ob vrnitvi v dolino ko so pri smučarski koči izvedli skoraj enourni zabavni kviz z vprašanji iz KS Kidričevo.

Tako so mladi odgovarjali, kdo je predsednik KS, kdo je tajnik KS, KK SZDL ter še nekaterih znanih društev in organizacij. Lahko povem, da so kar dobro odgovarjali. Izvedli so tudi žrebanje pri katerem so dobili srečneže značke OF 1941 — 1945 že na samem vrhu Uršlje gore pa so podelili še značke TRIM katere sta bila deležna tudi šofer avtobusa

pokrila KS Kidričevo kot nadomestilo in oddolžitev vsem, ki so sodelovali pri izgradnji TRIM steze in urejevanju okolja na letnem kopališču. To pa ni

Spomenik pri TV pretvorniku Plešivec.

(Foto: K. Zorec)

prva taka dobra poteza KS, ampak so jim na podoben način že pomagali. Vso priznanje KS oz. tistim, ki so svojo pozornost usmerili tudi v tej smeri.

Ob koncu naj omenim le še to, da so podobne akcije tega društva še kako zaželjene, saj je prav ta panoga ena izmed zelo koristnih oblik rekreacije tudi v tej smeri in jo nikakor ne gre prezreti. Poželno bi bilo, da se v bodoče takih ali podobnih akcij udeleži čimveč krajanov in da bi jih tudi v

članstvu PD Kidričevo bilo vse več saj nenazadnje s planinjenjem po naših lepih gorah pomagamo tudi sebi in svojemu zdravju, ki ga vsi v današnjem času, ko vseveč govorimo o onesnaženem okolju še kako potrebujemo. Upajmo, da bo tudi ta krajsi sestavek le dosegel svoj namen, da tudi v tej luči prikažemo delo zelo aktivnega PD v Kidričevem, del vsega pa je razviden tudi iz pričujočih nekaj posnetkov.

Konrad Zorec

Spominski posnetek za album.

(Foto: K. Zorec)

JOGA

Joga kot orientalski filozofski sistem.

Pod jogo razumemo po navadi samo poseben sistem gimnastičnih vaj. Takšno pojmovanje pa ni popolno. Joga pomeni mnogo več kot posebno metodo uporabe gimnastičnih vaj. V najširšem pomenu besede je to klasični sistem indijske filozofije, ki hoče doseči mistično združitev duše z božanstvom s pomočjo duhovne koncentracije in popolne neobčutljivosti čutov za zunanji svet. Od tod askeza, vaje v mrtvišenju telesa, npr. z nenormalnimi držami, zadrževanjem dihanja ipd., ki so značilni za privržence filozofije joga. Joga teži k popolnosti človeka, zahteva disciplinirano življenje in popolno obvladovanje samega sebe. Stara je toliko kot indijska kultura; po nekaterih podatkih štiri tisoč do pet tisoč let.

Joga obstaja v hinduizmu in budizmu in se deli v več smrei.

Od 17 smeri v evropski literaturi najpogostejše omenjajo tele:

hatha' yoga — telesna joga
bhakti' yoga — joga ljubezni, filozofija ljubezni

karma yoga — filozofija dela in pravilnosti pri delu

jnana³ yoga — filozofija spoznanja; sistem meditacijskega samopoglabljanja in kontinuirane avtoanalize

Če pojmuje joga kot fiziološki sistem, ki je značilen za hinduizem in budizem in pri tem upoštevamo temeljni nauk teh dveh religij, jo moramo odločno zavrniti, ker nima mesta v naši družbeni stvarnosti.

Hatha yoga

Od vseh smeri joge je za naše področje najbolj zanimiva hatha yoga, ki jo v literaturi imenujemo tudi praktično obliko joge. ¹Hata, ²Bakti, ³Džnana.

Hatha yoga predstavlja »sintezo mentalne in teles-

ne discipline«. To je posebna metoda psihofizičnega treninga, pri katerem se človek »osvobaja neznanja in strasti in prihaja v stanje nadčutnosti«.

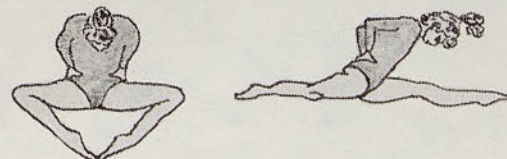
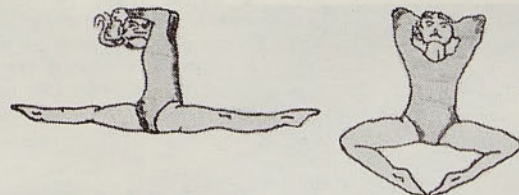
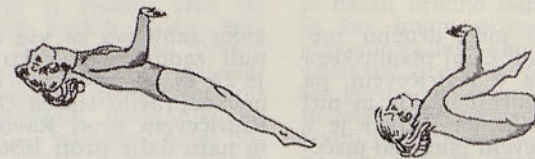
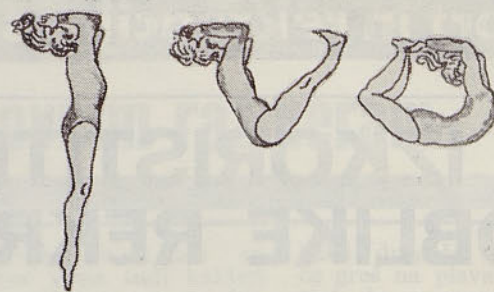
Po učenju joge vodi pot k popolnosti prek osem stopenj:

1. Yama — vzdržnost
2. Niyama — čistoča
3. Asane — telesni položaji, ugodni za meditacijo, telesne vaje
4. Pranayama — nadzor dihanja
5. Pratyahara — odtegnitev čutil, osvoboditev čutil od svojih naravnih percepcij,
6. Dharana — koncentracija (zbrana osredotočenost na določen predmet ali vsebino, na določen cilj)
7. Dhyana — kontemplacija in meditacija
8. Samadhi — identifikacija (identifikacija z objektom kontemplacije, najvišja stopnja v procesu osebnega izpopolnjevanja, največje doseženo spoznanje o sebi, stanje popolne duševne odsotnosti in telesne neobčutljivosti, kontrola mentalnih in emocionalnih procesov).

Prve štiri stopnje predstavljajo »zunanjost«, druge štiri pa »notranjost« joga. Notranja joga vsebuje trening koncentracije, nadzora misli in nadzora podzavesti. Po učenju joge je treba najprej osvojiti štiri stopnje, šele nato je mogoče preiti na naslednje štiri.

Za nas sta zanimivi tretja (asane) in četrta stopnja (pranayama). To sta tudi temeljni disciplini hatha yoge. Po učenju joge namreč le nadzor telesa in dihanja vodita k nadzoru razuma. Za uspešno koncentracijo in meditacijo so potrebni določeni položaji telesa. Le pri določenih držah in posebnem načinu dihanja se lahko »psihični tok osvobodi biološke pogojenosti.« Z drugimi besedami, asane in pranayama so pogoj za dosego koncentracije, le-ta pa lahko vodi k najvišjemu spoznanju (samadhi).

Takšno pojmovanje je za Evropejce nerazumljivo, zato je učenje joge še vedno zavito v tančico mysticizma in religioznosti. Tudi številnim evropskim filozofom, fiziologom in psihologom se ni posrečilo povsem pojasniti njene biti.

Asane

Ni naš namen razpravljati o filozofiji joge, zato se vrnimo na asane in pranayama, ki se v zadnjem času, očističeni mysticizma in religioznosti, tudi v Evropi širita kot rekreativna zvrst.

Asane

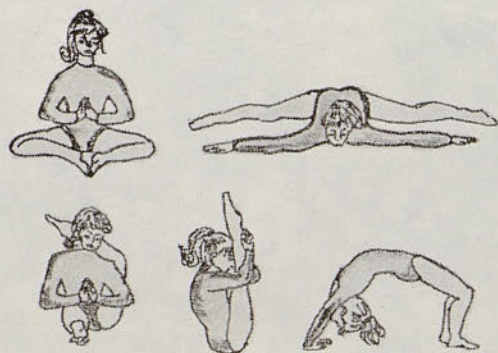
Joga sistem gimnastičnih vaj vsebuje 84 osnovnih položajev in več sto njihovih različic. Te položaje so sprva uporabljali kot najugodnejše položaje za trening koncentracije in meditacije. V njih je bilo treba negibno vztrajati tudi po več minut (20–30). V Evropi so ti položaji izgubili svoj prvotni pomen. Pričeli so jih uporabljati kot sredstvo za oblikovanje gibalnega aparata. Zato niso več dolgo vztrajali v istem položaju, temveč so vadeči prehajali iz ene različice določenega položaja v drugo različico istega osnovnega položaja. Prehod iz enega položaja v drugega je zelo počasen. V posameznih položajih je treba vztrajati v istem položaju. Menjanje različnih položajev je natančno usklajeno z dihanjem. S fleksijo trupa sovпада ponavadi izdih, z ekstenzijo pa vdih. Če se gornje okončine oddaljujejo od trupa, je treba vzdihniti, če pa se približujejo, pa izdihniti.

Avtorji različnih priročnikov priporočajo vsak dan 15–30 minut vadbe. V literaturi, ki nam je dosegljiva, ni navodil o številu ponovitev določenih vaj. Položaji, ki so prikazani v različnih priročnikih, zahtevajo precejšnjo stopnjo gibljivosti. Večino prikazanih vaj smo ocenili kot izredno zahtevne, celo za mlajše športnike. Približno polovico vaj, ki jih prikazujejo priročniki joge, niso mogli uspešno izvesti orodni telovadci srednjega kakovostnega razreda. Pri tem so bila dekleta nekoliko uspešnejša od fantov.

Analiza teh vaj, ki izhaja iz naših spoznanj in našega pojmovanja gimnastičnih vaj dopušča tele kritične misli:

1. Gibalna struktura vaj in metoda vadbe sta takšni, da pravzaprav ne moremo govoriti o krepitvi mišičevja.
2. Vaje zahtevajo precejšnjo stopnjo gibljivosti, dostikrat že kar virtuosno obvladovanje telesa. V procesu edukativne in rekreativne vadbe pa se zavzamemo za razvijanje optimalne gibljivosti. Pretirana gibljivost je v nasprotnem sorazmerju s čvrstostjo sklepov. Prav tako lahko gi-

(Nadaljevanje na 15. strani)

Asane

(Nadaljevanje s 14. strani)

bi hrbtenice z veliko amplitudo v zrelih letih in kasneje povzroča poškodbe na medvretenčnih hrustančnih ploščicah in vezivnem tkivu vzdolž hrbtenice. Toliko bolj to velja za tiste, ki takšne vadbne niso vajeni.

3. Metoda vadbe je takšna, da izključuje vsak koristen učinek na adaptacijske sposobnosti srčno-žilnega sistema.

4. Joga sistem gimnastičnih vaj vsebuje vaje, kjer se zelo raztezajo hrbtne mišice. Nekaj vaj je tudi takšnih, ki zahtevajo pretirano ulekovanje v ledvenem delu. To pa sta prvini, ki si ju prizadevamo dpraviti iz naše vsakdanje prakse, ker nimata najboljšega učinka na oblikovanje pokončne držbe telesa.

5. Metoda vadbe, ki jo je mogoče razbrati iz skromne literature, ne upošteva temeljnih načel vadbe:

- načela intenzivnosti
- načela načrtnega in progresivnega povečanja obremenitve
- načela upoštevanja individualnih zmogljivosti pri določanju obremenitve
- načela odpravljanja individualnih slabosti

6. Joga sistem gimnastičnih vaj in metoda vadbe ne ustrezata popolnoma osnovni definiciji gimnastičnih vaj, ki pravi, da so le-te »smotno konstruirani gibi trupa in okončin, katerih osnovni namen je doseči določen pedagoški ali zdravstveni-higienski učinek.«

Takšna analiza nam dovoljuje dva sklepa:

1. Joga sistem gimnastičnih vaj ni primeren za množično rabo. Za manj spretnih, nevajenih gibanj, predvsem pa za starejše osebe, so vaje, ki jih prikazujejo različni priročniki joge, prezahtevne.

2. Analiza gibalne strukture vaj in položajev ter metode vadbe kaže, da je odveč pričakovati kakršenkoli zapažen vpliv joga gimnastike na primarne motoristične faktorje razen na gibljivost.

Razširjevalci joge pripisujejo joga gimnastiki vse mogoče učinke. Nekaj teh navajamo dobesedno.

- tudi brez posebnih dinamičnih prvin vaje same po sebi delujejo spodbudno na razvoj spretnosti, moči, hitrosti in vzdržljivosti.

— z najmanj porabe energije dajejo največjo korist.

— z upravljanjem telesnih gibov in procesa dihanja pride do upravljanja misli, čustva in dejanja. Tako se človek zave vseh dogajanj v sebi: bolje lahko opazi, razmišlja in ocenjuje; lažje bo prenesel čustvene pretrse... Skratka, obvladal se bo.

— z redno vadbo siršasana (stoji na glavi in podlahteh ter različni gibi nog v tem položaju) se doseže, zdravje, moč, in vitalnost.

— moške in žene, ki s pomočjo joga vaj zagospodovali nad svojim telesom in duhom, svoj ljubezenski odnos globlje doživljajo in ga bogatijo s prvini e-stetike in harmonije.

Iz slovenskega tednika, ki je objavil zapis pogovora s prvo damo jugoslovanske joge, navajamo dobesedno:

- zadostuje že nekaj minut na dan in postanemo gibčni, vitki, močni...
- s stalno vadbo postanemo sposobni premagovati vsakodnevne težave.
- človek, ki se ukvarja z jogo, ne bo nikoli v trenutkih kriz segel po piluli, kozarci opojne pijače.

Takšne in podobne trditve nas ne morejo prepri-

čati. Dopuščamo možnost, da joga gimnastika sproži nekatere pozitivne procese v človekovem organizmu, vendar ne v takšnem obsegu, kot to navajajo, najbrž v reklamne namene, nekateri razširjevalci joge.

Učinek joge znanstveno še ni preverjen. Različne trditve o posebnih učinkih so plod nekaterih praktičnih izkušenj, najbrž na posameznih zgledih, ki pa ne dovoljujejo nikakršne posplošitve.

Ž. Mihajlovič, diplomirani psiholog in dober poznavalec joge, avtoritativno izjavlja: »Pričakovati čudež od joge je zelo nemumno, čeprav mnogi to zagotavljajo.«

Vse kaže, da so nekateri razširjevalci joge predvsem iz poslovnih razlogov njeni vneti zagovorniki in spretno izkoriščajo čas, v katerem se večja zanimanje za telesne vaje in športno rekreacijo.

Pranayama

Dihalne vaje se izvajajo v enem od osnovnih položajev telesa, ki se uporabljajo tudi za meditacijo. Najbolj pogosto sta to sed s prekrizanimi nogami (turški sed) in klek s sedom na petah. Temeljna značilnost dihanja, ki ga uči joga, so dolg globok vdih, zadrževanje dihanja in dolg popoln izdih. Vdih, zadržaj dihanja, izdih in ponovno zadržaj dihanja si pri različnih vajah sle-

Polnilnica akumulatorjev

de v različnem ritmu (npr. 3:2:5:2, 2:8:4:2 ipd.). Z vadbo se postopoma vse faze dihanja podaljšujejo. Veliko se uporabljajo vaje, pri katerih je čas izdih dvakrat daljši do vdih. Nekatere vaje zahtevajo predvsem zadrževanje dihanja. V priročnikih zasledimo navodilo, da je treba zadrževati dihanje 5–10 sekund. Po učenju joge namreč pri zadrževanju dihanja »prehaja iz kozmosa v telo vitalna moč.«

Vsako dihalno vajo (pranayamo) je treba nekajkrat ponoviti. Joga zahteva dihanje skozi nos. Tak način dihanja utemeljuje s tem, da se morajo pljuča zaradi manjše vhodne odprtine bolj aktivirati. Joga zahteva tudi popolno dihanje, t. j. trebušno in prsno. Dihalne vaje je treba izvajati s praznim želodcem oziroma 6 ur po večjem obroku ali 2–3 po manjšem obroku.

Pravi privrženci joge si med dihalnimi vajami ponavljajo »svete besede« in se osredotočijo na en sam pojav.

Na prvi pogled trditev o »prenehanju vitalne moči iz kozmosa v telo« ne zasluži resne pozornosti. Natančnejša razčlenitev dihalnih vaj, ki jih uči joga, pa osvetli to prastaro trditev drugače.

Poglejmo, kako si lahko razlagamo posamezne vrste dihanja, ki je značilno za jogo:

popolno (trebušno in prsno) dihanje — boljše »prezračitev« vseh delov pljuč,

dolg, globok, popoln vdih — večja količina kisika in dušika

zadrževanje dihanja — popolnejša zamenjava plinov v pljučnih mehurčkih, popolnejša absorpcija kisika in dušika,

počasen, dolg in temeljit izdih — temeljito izločanje ogljikovega dvokisika.

Če upoštevamo še novejšo ugotovitev sovjetskega filozofa M. Volskega, da lahko »človek in žival sintetizirata njima lastne beljakovine iz atmosferskega dušika,« potem je toliko bolj razumljiva težnja po zadrževanju dihanja in popolnejši absorpciji dušika. Brez dvoma ugotovitev Volskega zelo osvetljuje ne samo posebno tehniko dihanja, ki jo uči joga, temveč tudi vegetarijanski način prehrane, ki je značilna za hunduizem.

Kljub sprejemljivi razlagi opisane tehnike dihanja pa še vseeno me večja vrednost tistega dihanja, ki ga izzove dolgotrajnejše gibanje, še posebej, če je to v naravi. O tem nas je prepričal Kenneth Cooper. Njegovega strokovnega načina obravnave ni mogoče primerjati z onim, ki je značilen za razširjevalce joge.

Navedene misli nam dopuščajo sklep, da joga gimnastika ne zasluži posebne pozornosti. Neprimerno več je vredna misel o tako imenovanih trim kabinetih, zlasti še, če bomo to zvrst strokovno in organizacijsko dopolnjevali. Se vedno pa naj ostane temeljno vodilo naših prizadevanj: nazaj v naravo!

P. A.

Stojan Kerbler: Maglej

● Dr. Miha Debevc

RAK na sečilih

● Tudi najmanjša sled krvi v seču naj nam bo opozorilo, da moramo k zdravniku

Ledvični tumorji so razmeroma pogosti pri otrocih: 20 odstotkov vseh tumorjev zraste na ledvicah. Pri odraslih sodijo med redkeje bole. Pri moških zavzemajo 2 odstotka, pri ženskah 1,5 odstotka vseh vrst tumorjev. Nevarni so predvsem zato, ker dolgo ne dajejo nobenih bolezenskih znamenj; bolezen spoznamo šele takrat, ko je tumor že velik in ga ne moremo več uspešno pozdraviti.

Najpogostejše znamenje ledvičnega raka je krvavitev iz ledvic. Krvavitev je lahko močna, tako da že s prostim očesom opazimo rožnat, rjav, včasih celo izrazito krvav seč. Seč je lahko navidez normalen, pod mikroskopom pa vidimo primešano kri. Krvav seč se lahko pojavlja občasno, vsakih nekaj dni ali še redkeje. Krvni strdki v seču povzročajo krče v sečevodu, ki jih bolnik občuti kot bolečine v ledjih. Bolečine lahko povzročajo tudi vnetje ledvic, ki se često pridruži ledvičnemu raku. Pritisk ledvičnega tumorja na črevesje povzro-

ča včasih bolečine v trebuhu in prebavne motnje kot so bluvanje, zapeka ali driska. Včasih ne najdemo nobenega od naštetih znamenj; bolnika privede k zdravniku hujšanje in slabokrvnost. Pri majhnem otroku neredko mati prva opazi ledvični tumor, ko pri kopanju zatiplje bulo v trebuhu.

Za ugotavljanje ledvičnih tumorjev uporabljamo razne metode rentgenskega slikanja, kot so: slikanje ledvičnih čašic (pielografija), slikanje ledvičnih žil (arteriografija) in slikanje ledvic v slojih (tomografija). Tudi preiskave z radioaktivnimi izotopi, scintigrafija in nefrografija, nam uspešno služijo pri ugotavljanju ledvičnega raka. Včasih najdemo v seču odlučene rakave celice in z mikroskopom preizkavo seča ugotovimo rakavo bolezen. Mnogokrat pa kljub vsem preiskavam ne moremo zanesljivo ugotoviti tumorja. Takrat je potrebna operacija in šele preiskava koščka tkiva, ki ga odvzamemo med operacijo, do-

Iz livarne

končno potrdi ali ovrže sum na raka.

Zdravljenje ledvičnega raka je uspešno le v primeru, če tumor z obolelo ledvico vred pri operaciji v celoti odstranimo. Obsevanje le zavre rast in zmanjša bolečine, ne more pa ledvičnih tumorjev trajno ozdraviti. Zasevke ledvičnega raka najdemo v pljučih, kosteh in jetrih. Ledvičnega raka pri otrocih, tako imenovani Wilmsov tumor, je možno dokaj uspešno zdraviti s kombinacijo operacije, obsevanja in citostatikov (t.j. zdravil, ki zavirajo razmnoževanje rakastih celic) tudi v pri-

merih, ko je bula že zelo velika in je ne moremo v celoti odstraniti.

Rak sečnega mehurja je pogostejši od ledvičnega. Pri moških med 50 in 70 letom zavzema 4 odstotke, pri ženskah 2 odstotka vseh tumorjev.

V primerjavi z ledvičnim rakom, kjer ne poznamo vzročnikov nastanka, vemo o nastanku raka na mehurju več. Pogosto obolevajo delavci, ki so zaposleni v industriji analinskih barvil. Anilini, ki pridejo v telo najbrž z vdihovanjem, se razgradijo v beta-naftilamin in benzidin. Ti dve snovi se izločata s sečem, pri čemer dražita sluznico mehurja in izazovevata rast tumorskih celic. Pogostnost raka na mehurju pri Egipčanih povezujejo s parazitom Schistosoma hematobium, ki povzroča v steni mehurja bolezen bilharziozo. Motnje v presnovi beljakovine triptofana so pogoste pri bolnikih z rakom na mehurju. Tudi nikotin, zlasti kajenje cigaret, kaže, da ima svoj delež pri nastanku tega raka. Obširne in resne raziskave so dokazale da dolgotrajni kadilci v 50 odstotkih pogostejše zbolijo za rakom na mehurju kot nekadilci.

Zla tvorba se pogosto razvije iz nenevarnih izrastkov na mehurju, papilomov. Le-ti kot tudi pravi rak pogosto krvavijo. Krvava voda se lahko pojavi le občasno, včasih samo vsakih nekaj mesecev. To je velikokrat za bolnika ugodno, ker misli, da je seč le slučajno rdeče barve. Začetnega raka na mehurju pogosto spremlja vnetje, kar občuti bolnik kot

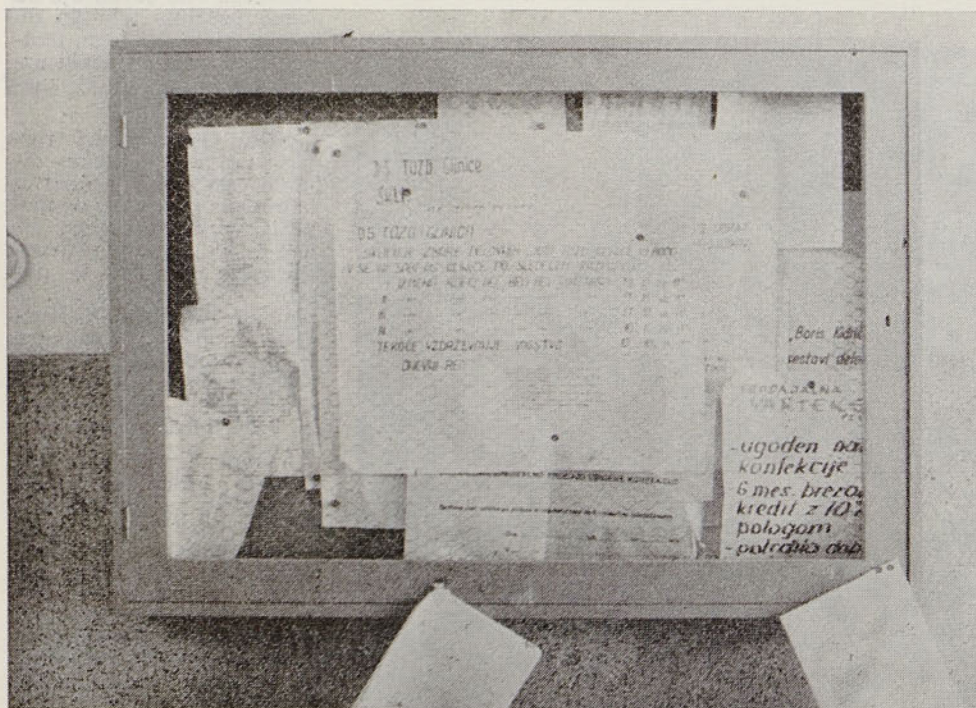
tiščanje na vodo, pekoče bolečine pri mokrenju in tudi krče. Včasih se bolniku voda popolnoma zapre, drugič pa je ne more zadrževati.

Pri ugotavljanju raka na mehurju si največ pomagamo s citoskopijo. Pri tej preiskavi uvedemo skozi sečno cev poseben optični instrument, s katerim lahko od znotraj pregledamo stene mehurja. Majhne izrastke lahko že ob samem pregledu odščipnemo ali odžgemo. Preiskava odstranjenega koščka in pa celice, ki jih že v 80 odstotkih dobimo v bolniškovem seču, zanesljivo potrdijo sum na raka.

Če je tumor še majhen, ga lahko z enim delom mehurja vred pri operaciji odstranimo ali pa vsadi-mo vanj vire radioaktivnega sevanja. Če je tumor, velik moramo včasih odstraniti ves mehur in sečevode napeljati v črevo ali v trebušno steno. Če se za operacijo ne odločimo ali če je tumor že zelo velik in ga ni več moč operirati, ga lahko z dobrim uspehom obsevamo.

Vsaka najmanjša, tudi enkratna kri v seču, naj nam bo opozorilo, da je nekaj narobe. Lahko je vzrok temu tudi rak na ledvicah, na sečevodu ali mehurju. Naj nas strah pred morebitnim dolгим čakanjem pri zdravniku in neprijetnimi preiskavami ne zadrži doma! Le zgodnjega raka namreč lahko popolnoma ozdravimo in tako ohranimo največjo človeško dobrino, zdravje.

(Gradivo DBPR)

Oglasna deska

OBJAVA ODLOČBE O IZREKU UKREPA ZARADI KRŠITVE DELOVNE OBVEZNOSTI

Komisija za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti TOZD tovarna aluminija je na javni obravnavi dne 19. 9. 1977 razpravlja o kršitvi delovne obveznosti BUDJA Vinka, mat. št. 1849, rojenega 22. 1. 1934, stanujočega v Ptuj, Kajuhova 1, poročenega, zaposlenega na delovnem mestu anodar v obratu elektrolize A, TOZD tovarna aluminija in mu izrekla ukrep:

JAVNI OPOMIN

ker je dne 10. 3. 1977 okoli 8.45 ure zapustil svoje delovno mesto brez dovoljenja predpostavljenega ter hotel v naselje II po pijačo.

ter s tem lažje kršil delovno obveznost po tč. 2 (neopravičeno zapuščanje delovnega mesta brez dovoljenja nadrejenega, ki se ne ponavlja) 10. člena Samoupravnega sporazuma o odgovornosti in obveznosti delavcev v združenem delu TOZD tovarna aluminija.

Komisija za kršitev delovnih obveznosti

OBJAVA ODLOČBE O IZREKU UKREPA ZARADI KRŠITVE DELOVNE OBVEZNOSTI

Komisija za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti TOZD tovarna aluminija je na javni obravnavi dne 19. 9. 1977 razpravlja o kršitvi delovne obveznosti.

KISELJAK Franca, mat. št. 2692, rojenega 16. 2. 1940, zaposlenega na delovnem mestu elektrolizer v obratu elektrolize A TOZD tovarna aluminija in mu izrekla ukrep:

JAVNI OPOMIN

ker je dne 10. 3. 1977 okoli 8.45 ure zapustil svoje delovno mesto brez dovoljenja pristojnega nadrejenega ter hotel v naselje II po pijačo.

ter s tem lažje kršil delovno obveznost po tč. 2 (neopravičeno puščanje delovnega mesta brez dovoljenja nadrejenega, ki se ne ponavlja) 10. člena Samoupravnega sporazuma o odgovornosti in obveznosti delavcev v združenem delu TOZD tovarna aluminija.

Komisija za kršitev delovnih obveznosti

OBJAVA ODLOČBE O IZREKU UKREPA ZARADI KRŠITVE DELOVNE OBVEZNOSTI

Komisija za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti TOZD tovarna aluminija je na javni obravnavi dne 19. 9. 1977 razpravlja o kršitvi delovne obveznosti

JAN Draga, mat. št. 4506, rojenega 7. 7. 1954, zaposlenega na delovnem mestu elektrolizer — pripravnik v obratu elektrolize A TOZD tovarna aluminija in mu izrekla ukrep:

JAVNI OPOMIN

ker je dne 12. 4. 1977 ob 21.25 uri prišel na delo močno vinjen, zaradi česar je bil poslan domov in je imel 8 ur neopravičenega izostanka.

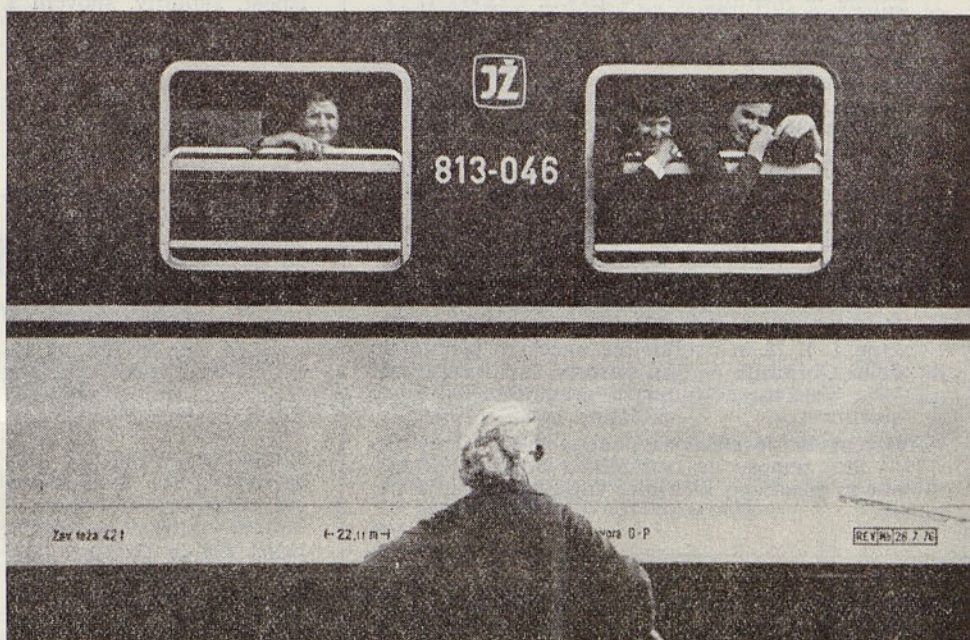
ter s tem hujše kršil delovno obveznost po tč. 19 (prihod na delo v vinjenem stanju, jemanje alkohola med delom ali vinjenost med delom ali prinašanje alkoholnih pijač v delovno organizacijo) in po tč. 1 (nevestno, nepravočasno in nemarno izpolnjevanje delovnih in drugih obveznosti) 11. člena v zvezi s tč. 4 (da prihaja na delo ter odhaja z dela ob določenem času) 6. člena Samoupravnega sporazuma o odgovornosti in obveznosti delavcev v združenem delu TOZD tovarne aluminija.

Komisija za kršitev delovnih obveznosti

Od vestnega dela
na slehernem
delovnem mestu,
je odvisen naš
še lepši jutri!

Mohorić Srdan: Na mostu

Mohorić Srdan: JŽ 813-046

Za fotografijo »V megli« je dobil Srdan Mohorić, strojni tehnik, zaposlen v TOZD-u aluminij prvo nagrado na razstavi fotografij jugoslovanskih kovinarjev, ki je bila v mesecu oktobru 1977 v dvorani »Vatroslav Lisinski« v Zagrebu. Razstava je bila posvečena spominskemu dnevu, ko je 10. oktobra 1910 tovariš Tito postal član Sindikata kovinskih delavcev Hrvatske in Slavonije. Na predlog sindikatov in delovnih organizacij je bil letos ta dan proglašen za Dan kovinarjev Jugoslavije. Namen razstave je bil, da prikaže dejavnost kovinarjev na področju fotografije. Zbirja je za razstavo izbrala 94 fotografij od 37 avtorjev. Na razstavi je sodeloval tudi Stojan Kerbler, mojster fotografije.

POSEBEJ O ZAKONSKIH ZVEZAH

- Zaradi ohranitve zakonskih zvez predlagam, da na mesto slovenske besede ZAKON uveljavimo srbohrvaško BRAK. Razlog je enostaven postali smo že mojstri za izigravanje zakonov.
- Zakonski stan je kot enosmerna cesta. Po isti poti ni vrnitve nazaj.
- Vstop v zakonski stan še ne pomeni vstop v izvoljenino srce.
- Najboljše rezultate v skoku v višino je začel dosegati po poroki.
- Pogosti »skoki čez plot« so mu povečali skočnost.
- Iz pravnega aspekta je dvoženstvo »bigamija«, iz praktičnega pa »polomija«.
- Takoj po poroki mladoporočenca zasujejo z rižom ali pšenico — zaradi plodnosti. Glede na »majave« zakonske zveze predlagam, da se na mesto riža ali pšenice uporablja cementni prah.
- Vsak v življenju ima svoj trenutek slabosti. Moški ta trenutek plačujejo z ženitvijo.
- Glede na zelo hitre poroke, bi bilo verjetno potrebno, da je poročno potovanje vsaj potovanje okrog sveta — zaradi medsebojnega sporazumevanja.
- Glede na zakon o združenem delu, je poroka verjetno združevanje seksa, dela in sredstev za nedoločen čas.
- Za tramvajem in žensko nikoli ni treba teči. Tramvaja ne moreš dohiteti, žena pa te lahko ujame!
- Največja zaloga trajne zakonske zveze je — skupna lastnina nad enostanovanjsko hišo.
- Zakonski stan je organizacija združenega dela z enostransko omejeno odgovornostjo.
- Veliko število zakonskih mož s strahom pričakuje 1. 1. 78 in uveljavitev načela o plačilu po delu. Obljublja se jim namreč le krompirjeva juha brez mesa — zaradi premajhne »delovne storilnosti«.
- Potem, ko je slišal za pomen izraza »moj nos — moj ponos«, je nemudoma obiskal specialista za plastično kirurgijo zaradi povečanja nosu.

Vič

- Inovacijski predlog JAKE DELOMRZNEŽA je po svoje prispeval inventivni dejavnosti: »Predlagam, da se namesto dnevnega poročila o prisotnosti na delu uvede tedensko. V tem primeru bom namesto pet »plavih« imel le enega.«

	NA DELU	NA POTI	SKUPAJ
TOZD Aluminij	3	—	3
TOZD Glinica	2	—	2
TOZD Vzdrževanje	9	2	11
TOZD Promet	1	—	1
Skupaj:	15	2	17

Oblika nesreče:

stisnjenje med predmete 3

udarec predmeta 4

stisnjenje ob predmet 4

padec osebe 3

izpost. škodljiv. snovem 1

vreznine 1

el. tok 1

TOZD Aluminij

1. Koloman Roganov, mat. št. 3166, iz livarne se je poškodoval 18. 10. Pri prevozu šarže ϕ 218 je tov. Kosi peljal z viličarjem vzvratno. Pri tem mu je hotel poškodovani priklopiti voziček, ker zavora na viličarju ni prijel je viličar zapeljal poškodovanemu preko stopala desne noge.

2. Ivan Kosi, mat. št. 3289 iz hale A, se je ponesrečil 6. oktobra. Ob menjavi anodnih klinov na elektr. celici 406 je poškodovanemu pri odpenjanju klina pulilec stisnil mezinec desne roke.

3. Ivan Medved, mat. št. 3124 iz hale A, se je poškodoval 22. oktobra. Pri prebijanju peči 312 mu je platforma prebijalca skor-

je stisnila peto desne noge.

TOZD Glinica

1. Alojz Vinkler, mat. št. 4565, se je ponesrečil 27. oktobra. Praznil je vagonsko cisterno napolnjeno z glinico v 15. t silos. Med praznjenjem je izpadla gumi cev od cisterne zaradi iztrošenosti objemke in udarila ponesrečenca. Utrpel je poškodbo na stegnu leve noge.

2. Stanislav Pulko, mat. št. 496 iz skupine za tekoče vzdrževanje se je ponesrečil 25. oktobra. Pri zamenjavi ventila pri D-17 na dekantaciji se je ponesrečenec udaril s ključem po palcu leve roke.

TOZD Vzdrževanje

1. Jože Murata, mat. št. 3483 iz strojnega vzdrževanja se je ponesrečil 6. oktobra. Pri čiščenju ohišja ležaja za hidravlične škarje na delovni mizi v strojni delavnici si je poškodoval kazalec in sredinec na desni roki.

2. Jože Zemljak, mat. št. 2077 iz strojnega vzdrževanja se je ponesrečil 18. oktobra. Pri odstranjevanju ostružkov z vilami si je porezal na stružnem nožu kazalec in sredinec na desni roki. Pred odstranjevanjem ostružkov se ni dovolj odmaknil oz. ni odstranil stružnega noža.

3. Franc Tomažič, mat. št. 2431 iz strojnega vzdrževanja se je ponesrečil 20. oktobra. Pri montaži cevovoda ϕ 150 za novi Kelly filter mu je spodrsnilo, pri tem mu je izpadla cev, katero je nameščal v objemko in mu stisnila palec na desni roki.

4. Franc Paveo, mat. št. 4018 iz strojnega vzdrževanja se je ponesrečil 25. oktobra. Pri zamenjavi zgornjega dela ventila v sanitarni 1. ga je polila vroča voda po desni roki. Utrpel je lažjo opekline.

5. Lovro Kiselj, mat. št. 529 iz strojnega vzdrževanja se je ponesrečil 27. oktobra. Pri demontaži vrat na stiskalnem prostoru v livarni si je poškodoval palec na levi roki.

6. Danilo Colnarič, mat. št. 3959 iz strojnega vzdrževanja se je ponesrečil 17. oktobra. Pri montaži ročice na voziček za prevoz loncev je ponesrečencu stisnilo kazalec desne roke.

7. Franc Žnidar, mat. št. 4222 iz gradbenega vzdrževanja se je ponesrečil 25. oktobra. Pri kalcinacijski peči II. je bila rešetka podesta slabo pritrdjena, ko je ponesrečeni stopil na njo je padel 2m visoko in se udaril v rebra desne hrbtne strani.

8. Franc Jelen, mat. št. 4547 iz vzdrževanja — vodstvo, se je ponesrečil 17. oktobra. Pri nakladanju progovnega orodja na železniški vagon se mu je spodrsnilo na mokri tračnici. Pri padcu si je lažje poškodoval levo koleno.

9. Vlado Šerc, mat. št. 1223 iz avtomatizacije, se je ponesrečil 24. oktobra. Pri odhodu iz dela je pred upravnim poslopjem pa-

(Nadaljevanje na 19. str.)

Iz glinice

OBJAVA ODLOČBE O IZREKU UKREPA ZARADI KRŠITVE DELOVNE OBVEZNOSTI

Komisija za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti TOZD tovarna aluminija je na javni obravnavi dne 19. 9. 1977 razpravljala o kršitvi delovne obveznosti. GOJKOVIĆ Dušana, mat. št. 4184, rojenega 15. 12. 1949, zaposlenega na delovnem mestu livar indukcijske peči v obratu livarne TOZD tovarna aluminija in mu izrekla ukrep:

JAVNI OPOMIN

ker je prišel na delo dne 5. 4. 1977 ob 14. uri v vinjenem stanju ter s tem hujše kršil delovno obveznost po tč. 19 (prijod na delo v vinjenem stanju, jemanje alkohola med delom ali vinjenost med delom ali prinašanje alkoholnih pijač v delovno organizacijo) 11. člena Samoupravnega sporazuma o odgovornosti in obveznosti delavcev v združenem delu TOZD tovarna aluminiji.

Komisija za kršitev delovnih obveznosti

ZAHVALA

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža in očeta

Jožeta Zelenjaka

se tem potom najiskrenejše zahvalujemo vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti. Srčna hvala vsem stanovalcem bloka št. 14 za pomoč in za velenec ter ostalo pomoč v težkem stanju, ki nas je doletelo. Res prisrčna hvala tudi sindikatu TGA za izkazano pomoč, vsem njegovim sodelavcem za iskrene poslovilne besede ob odprtem grobu, godbi na pihala TGA in pevskemu zboru za žalostinko. Prav tako iskrena zahvala vsem njegovim sodelavcem, ki so z njim delali mnogo let in se dostojno poslovili od njega ob odprtem grobu.

V imenu naše žalujoče družine prosimo tihega sožalja vse, ki ste z nami sočustvovali ob težki izgubi ter že v naprej srčna hvala vsem, ki boste tudi v naprej obiskovali njegov grob in prižgali svečke.

Žalujoci: družina Zelenjak — žena Rozika, hčerki Mira in Silva z družinama, sostanovanci in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob globoko boleči, prerani izgubi naše preljube žene, mame, ome, sestre, tete in svakinje

ELIZABETE KUJAR

se iskreno zahvalujemo vsem prijateljem, znanecem ter nekdanjim stanovalcem v Kidričevem, ki so jo v tako lepem številu spremili na njeni zadnji poti v mnogo prerani grob ter zasuli grob s cvetjem in nam prizadetim izrekli iskrena sožalja ob boleči izgubi.

Prav tako velja zahvala vsem organizacijam iz KS, kot tudi iz TGA, za poslovilne besede ob grobu.

Vsem, ki boste našo drago ženo, mamo, omo, sestro, svakinjo in teto ohranili v trajnem spominu pa iskrena hvala. Svečka na njenem grobu od slehernega, nam bo vsem domačim v uteho, da je bila zelo priljubljena med vsemi. Prav srčna hvala vsem!

Globoko žalujoci: mož Tonček, sinova Fredi in Milan z družinami ter ostalo sorodstvo.

KINO SPORED

za mesec DECEMBER 1977

2. Mož, ki je ljubil Cat Dancing amer. barvni vestern
6. Vrhovi Zelengore jug. barvni vojni
9. Trije kordonovi dnevi amer. barvni vohunski
13. Buntovni profesor ital. barvna komedija
16. Ljubezen samo do polnoči amer. barvna ljub. drama
20. S. O. S. iz Boinga 747 amer. barvni akcijski
23. Sin poglavarja Masajev amer. barvni pustolovski
27. Dva detektiva amer. barvna kriminalka
30. Pirati v Metroju amer. barvna kriminalka

»ALUMINIJA« izdaja delavski svet Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo — Uredniški odbor sestavljajo: Ivo Tušek — predsednik, Franc Meško — odgovorni urednik, Anton Zdravc, Jože Huzjan, Anton Kozoderc — namestnik predsednika — Fotografije: Stojan Kerbler, dipl. ing. — Tehnični urednik Franček Stefanec — Tisk: ZGP »Pomurski tisk«, TOZD tiskarna, Murska Sobota — Člani kolektiva in upokojenci dobivajo list brezplačno — Rokopisov in slik ne vračamo.

Oproščeno temeljnega prometnega davka po mnenju Sekretariata za Informacije pri IS Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1975. Naklada 2700 izvodov.

NEZGODE

(Nadaljevanje z 18. strani)

del in si poškodoval desno nogo. 10. Milan Zupanič, mat. št. 4386, iz strojnega vzdrževanja se je ponesrečil 3. oktobra. Na poti iz službe je ponesrečenec pri izstopanju iz avtobusa dobil kazalec med vrata in okvir. Utrpel je poškodbo na prstu.

11. Stanko Marguč, mat. št. 2183 iz strojnega vzdrževanja se je ponesrečil 31. oktobra. Nezgoda se je pripetila v stroju, del. glinice. Pri dvigovanju bremena iz stružnice z mostnim žerjavom je prišlo do udara el. toka, zaradi poškodovanega el. kabla na krmilni hruški. Poškodovanec je zaradi udara el. toka padel po tleh in si pri padcu poškodoval levi del telesa.

TOZD Promet 1. Martin Šori, mat. št. 2092 iz železniškega prometa, se je ponesrečil 5. oktobra. Ponesrečenec je čistil žel. vagon z žično četko. Pri čiščenju se je z žično četko pičil v prstane leve roke.

Novotvorbe v možganih

Nadaljevanje iz prejšnje številke

V Sloveniji zabeležimo na leto okoli 50 do 60 novih primerov zločestih možganskih tumorjev in 30 nezločestih. Okoli 150 primerov pa je takih, pri katerih ni bilo moč ugotoviti narave obolenja. Na leto umre v Sloveniji nekaj več kot 60 bolnikov zaradi možganskih tumorjev.

Čeprav število vseh tumorjev ni tako veliko kot pri drugih rakavih obolenjih, so pa vendarle zelo resna bolezen. Zahtevajo visoko specializirano strokovno zdravljenje in večkrat priklenejo bolnika na bolniško posteljo za dolgo časa, tudi za leto in več.

Če torej včasih pomislimo na možganski tumor, se spomnimo, da so relativno redki, zato je neupravičen strah pred to boleznijo. Če pa imamo kakršne koli težave, ki smo jih v začetku našli, pojdemo nemudoma k zdravniku! Prvi znaki niso značilni prav za možganske tumorje in so taki kot pri drugih boleznih. Ne pozabimo, da se možganski tumorji pojavljajo tudi pri otrocih. Če bo zdravnik posumil na morebitni možganski tumor, in to more le zdravnik, bo bolnika napotil v specializirano zdravstveno ustanovo, kjer ga bodo večji strokovnjaki temeljito pregledali in uporabili vse svoje znanje in izkušnje, da bi bolnika ozdravili ali mu rešili življenje.

GRADIVO DBPR

Praznična nagradna križanka

Dragi ljubitelji križank! Na zadnji strani tokratne številke »Aluminija« objavljamo praznično nagradno slikovno križanko. Pravilne rešitve dostavite uredništvu »Aluminija« do 10. decembra 1977. Izžrebali bomo pet pravih rešitev in bomo podelili lepe knjižne nagrade.

Uredništvo

Ugankarski slovarček za današnje križanko

AASEN = norveški slovničar in pesnik (Ivar, 1813 — 1896)

AGON = tekmovalje pri starih Grkih

AIRE = mesto v francoski pokrajini Artois

ALEL = druga oblika gena

ATACAMA = puščava na severu Čila s slanimi jezeri in vulkani

ATENAGORA = atenski filozof, krščanski apologet

ENSOR = belgijski slikar, predhodnik ekspresionizma (James, 1860 — 1949)

EOLUS = grški bog vetrov, ki je imel sedem sinov

IVANOV = sovjetski veslač-skifist, trikratni olimpijski zmagovalec (Vjačeslav, roj. 1938)

JIZRA = desni pritok Labe na Češkem

MATAS = zagrebški umetnostni drsalec (Zoran)

NAAB = je reka na Bavarskem, ki se pri Regensburgu izliva v Donavo

OSANA = že umrli slovenski trobentar (Božo)

OZARK = centralno gorovje v ZDA

PARO = zagrebški gledališki in filmski režiser (Georgij)

RIOM = mesto v srednji Franciji, kjer je bil leta 1942 sodni proces proti nekaterim vodilnim politikom tretje republike

RESEN = mesto v zahodni Makedoniji, severno od Prespanskega jezera

TERAMO = italijansko mesto v Abrucih, pomembno poljedelsko in trgovsko središče

ZAHVALA

Ob bridki in mnogo prerani izgubi mojega moža

STANKA JURGECA

se najlepše zahvaljujem za pomoč, ki mi je bila izkazana v teh težkih trenutkih.

Posebej se zahvaljujem predstavniku sindikata skupnih služb TGA, godbi sindikata TGA, pevcem in vsem tistim, ki so mojega nepozabnega moža spremljali na njegovi zadnji poti.

Prisrčna hvala sindikatu TGA za denarno pomoč in govorniku za lepe poslovilne besede.

žena Milica Jurgec

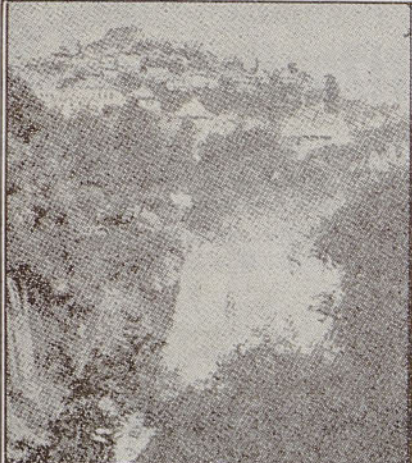
OBVESTILO

Obveščamo vse sodelavce, ki so v letošnjem letu letovali po lastni izbiri, da predložijo do 10. decembra 1977 kadrovsko socialnemu sektorju verodostojen dokument o letovanju v smislu samoupravnega sporazuma o delitvi OD TOZD in DS SS.

Sodelavcem, ki do navedenega roka ne bodo predložili dokumenta zaradi pravočasnega obračuna letovanj, ne bomo mogli za leto 1977 izplačati regresa za letovanje.

Kadrovsko socialni sektor

PRAZNIČNA NAGRADNA KRIŽANKA

			SESTAVIL EDI KLASINC	PTIČJA SAMICA	GRŠKI BOG VETROV	SLOVENSKI PISATELJ (IVAN TOLSTOJ)	DOPISUJ V ALUMINIJ	MISA ELMAN	PREDBO- ŽIČNI ČAS	RADIO- AKTIVNA PRVINA	ŽOGA IZVEN IGRIŠČA (OUT)	AVTOR MIKLOVE ZALE ² (JAKOB)	DOPISUJ V ALUMINIJ				
			VRHNJI DEL VINO- GRADA				ZAGREBSKI DRSALEC RAZMNO- ŽEVANJE						STRUPEN VNETLJIV PLIN				
			LADJA OBORO- ŽENAS TORPEDI					DOM ZA OICI- BANE									
			DRUGA OBLIKA GENA					EUGENE IONESCO				TEODORA 6. IN 16. ČRKA					
			DANEZAR										PLES PRED LETI NATAKNI- TEV LISC				
															LETO- VIŠČE PRI OPATJI	RIBIŠKA MREŽA	GLAS TRO- BENTE
DOPISUJ V ALUMINIJ	ZAVEST	ANTONIO JANIGRO TEVEC DOMICEJ		ITALI- JANSKA RTV						ČLOVEK, KI GOVO- RI PO OVINKIH							
REČI PREDMET					BIVŠI SKIFIST IZ SZ	JANEZ TRDINA NORVEŠKI JEZIKOSL		TALI- SOVA ORANZADA	TATARSKI PO- GLAVAR	STAR SLOVAN	KANAL ZA ODVAJANJE UMAZA- NIZE						
DIŠAVA, AROMA							CIPRSKO ODPOR- NIŠKO GIBANJE				ROMUNSKA DENARNA ENOTA			ORGLAR	ZSODJOV MESTO V SREDNJI FRANCIJI	DOPISUJ V ALUMINIJ	
ČUST- VENA RAZGI- BANOST							ČRN PTIČ				BELGIJSKI SLIKAR BORSTVO V ŽIDA					ORIEN- TALSKO BARVILO ZA LASE	
USED- LINAV DIMNIKU				ANTON SOVRE			29. XI. 1943 JAJCE	PESNIK AŠKERC									
TONE ŽAGAR		ATENSKI FILOZOF	DRUGO IME ZA STO- KLASO	AKO KDOR SKAČE						ZAJC IVAN					MOČEN, REŽEK GLAS		
VELIKO ZABAVE PRI RESE VANJU	KOPANJE	DEVEC DEDIC ZENSKO IME								PUSČAVA V ČILU							
PODJETJE ZA PRE- DELAVO KOŽ						NAPLA- ČILO NADAV				MESTO V ZAHODNI MAKE- DONIJI					DEKA PRI REGENS- BURGU V ERN	FRANC. MESTO V POLJATINI ARTOIS	
OTE- PALNIKI										ENCIM							
ČLOVEK, KI ŠIRI PANIKO										DOPISUJ V ALUMINIJ	LEVIČAR	UMRLIŠKA VENSKE TROBEN- TAR (BOD)	POLITIK ...YUAN PEI ŠESKI BOG GOZDOV				
DOPISUJ V ALUMINIJ	GLEDA- LIŠKA IGRALKA GRILDOVA	TROPSKA RASTLINA ŽUPAN- ČIC								DEČAVEC JE LOPATO REŽISER IZ ZAGREBA							
OGLI							DOPISUJ V ALUMINIJ	VZKLIK PRI BIKO- BORBI	GOZDNI SAD	16. IN 21. ČRKA	POLJSKI PEDELEK MESTO V ABRUČIH			ŽLAHTNO JABOLKO	BRANKO ELSNER ELIZEJSKE POLJANE		
BIVŠI SVET- OVNI NA- MIENOT- PRVAK			ELDA YILER IGRALKA MIRANDA			OVI- JANJE										DEL BO- HINJA ZA- HODNO OD JEZERA	3,14
SEJANCI TRENER TEKACEV (DANE)						PAPEŠKA PALAČA V RIMU KONICA							LUPINA SADEŽA VELIBOR, VASOVIĆ				
INDIJSKI DROBIŽ				SMUČAR AUGERT TINA AUMONT					SVITRI NASILNA TATVINA								
			SAMO- UPRAVA				GR BOGI- NJA JEZE OSEBNI ZAJMEK			FILMSKA IGRALKA RINA	JESNI PRITOK LABE V ČSSR	POSODA ZA ROŽE KOMISAR IZ KORPUŠA			PEVKA TURNER JAMES ENSOR		ALBERT EIN- STEIN
																	
							DOPISUJ V ALUMINIJ	NADE, UPANJA	ZAGIB TKANINE	POGORJE V SAHARI ANTON. MAHNC					ANSAM- BEL IZ VELENJA	SPONA, OKOV	SRBSKO MOŠKO IME
							ČASO- MERILEC			ERNEST EJPER IVAN MINATTI			JOHN OSBORNE	IGRALKA GARDNER IVAN NAPOTNIK			
							ČLOVEK, KI RAD POMIR- JUJE										
							IVAN BEDI			HLADNA OMAKA							